

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:

Dr. STAUBER JÁNOS

Proprietar: Societatea Anonimă pt. editura ziarului Aradi Közlöny, huzeg. in Reg. Publ. Periódice sub No. 10/1-1938, Trih. Arad.

ARAD. ANUL 55. No. 50.

1940. március 3., vasárnap.

Redactor responsabil:

SZ. JAKAB GEZA

Az angol-olasz szénvita

Irtai: **SZ. JAKAB GEZA**

Alighanem a háború új szakaszához érkezünk az angol-olasz diplomáciai vita bekövetkezésével. Mint ismeretes, Anglia óvást emelt az ejlen, hogy olasz kereskedelmi hajók semleges kikötőkben szénzállítmányokat rakodjanak és azokat háborítatlanul hazaszállíthassák a Földközi-tengeri olasz kikötőkbe. Az angol óvásnak az a bejelentés adott nyomátéko, hogy ezenül a német szállítmányokat vívó olasz hajókat éppugy a tenger alá jutatták, mintha nem is egy eddig barátságosnak mondott, de semmiesetre sem ellenséges nagyhatalom tengeri járműveiről volna szó. Olaszország — tudjuk, — nem semleges hatalom, csupán „lábhöz tett fegyverrel szemléli az eseményeket”, mint azt egynehányszor már illetékes olasz helyeken ország-világ részére hangsúlyozták: képzelhető tehát, hogy az angol lépés milyen harással van arra a kézre, amely azt a bizonyos fegyvert „lábhöz” állásban tartja..?

Az angol üzenet ugyanis azt jelenti, hogy pén-
teken éjféltől kezdődőleg egyetlen olyan olasz hajót sem engednek át a gibraltári angol állomáson, amelyen más szénét találnak, nem angolt. Ezt úgyanilyen szabatosan nem említi az angol bejelentés, amely kizárólag német-eredetű szénzállítmányokról beszél, — de ha meggondoljuk, hogy Olaszország esetleg Dániából, vagy Amerikából rendelne szénét az angol bányák helyett és ezzel még feszültebbé tenné a helyzetet a záponyra jutott olasz-angol kereskedelmi tárgyalások kérdése körül; csaknem bizonyosra vehető, hogy a gibraltári angol szénzállítmányok a vámvizsgálgó állomásokon csak az angol áruk letzését tudnák minden után felül felismerni, a másfajta szállítmányokét alig, vagy csak hosszadalmas igazoló eljárások után és ezek az igazoló eljárások néha borzalmasan ej tudnak huzódni... Mint ahogy erre számos példát jegyeztek fel a római Palazzo Veneziaában azokban az időkben, amidőn az olasz-abesszin háború folyt és ugyanakkor Londonban erősen aggodtak a Tana-tó menti angol érdekek miatt.

Egy pillantás az európai térképre, máris elárulja, hogy a Földközi-tenger közepébe zárt Olaszország külkereskedelmileg mennyire ki van szolgáltatva bizonyos szállítmányokat illetőleg az angol flottabázisoknak. A Földközi-tenger nyugati kijáratánál ott mered az égne Gibraltár sziklafélsze: délkele:en a Suez-csatornának még a gibraltári szikláknál is bevehetőlenebb stratégiai állomása, mivel csatornában már nemcsak egyedül Anglia, hanem Franciaország is érdekelte fél. Ha Suezről Gibraltárig sétahajókázunk egyet gondolatban, sorban látjuk egymás után az angol földközi-tengeri erődítményeket, flottabázisokat, mint amint északkeleten Ciprus, Szicília alatt Mafja, aztán a kanálaké: Corsica, Aden. Ha tehát sikerült volna is az olasz külpolitikának elfelejtetni önmagával, hogy mennyire nem időszertű annak a kérdésnek: feltevése, hogy tulajdonképpen kié is a Földközi-tenger: ez a szénkonfliktus, ha másra nem is, de arra igazán alkalmas, hogy az olasz nagyhatalmi politikát emlékeztesse rá, hogy mennyire meg kell védenie a Földközi-tengeren saját nagyhatalmi érdekeit, saját tenger-részeiben és saját kikötőiben, ha nem a közvetlen-közeli partmenti érdekekről van szó.

A brit külpolitika az elmúlt évszázadok történelmi eseményei során megengedett már magának néhány nagy külpolitikai hibát és Disraeli felalálta hozzá magyarázatot is: „Anglia olyan gazdag és hatalmas, hogy megengedheti magának a nagy tévedések és hibák elkövetésének lehetőségét”. Az öntudatát sugárzó elmélet megalapozása óta azonban, — bármilyen szellemes is volt a magyarázat, — történet már egy és más a Globus európai féltékéjén. Ha Disraeli ma áttekinthetné a szó-

banforgó földrészek világgazdasági és haditechnikai térképeit; ha elébe tárnák az olasz és a német légiflóták számadatait, a tengeri haderők viszonylagos összehasonlító táblázatát, — amilyen meggondolt és óvatos államférfiu volt, — minden bizonnyal egy új formulát találna ki a jó öreg Chamberlain számára, amely kizárná még a lehetőségét is annak, hogy a jelenlegi konfliktust új fegyveres ellenfél bevonásával súlyosbítsák. Mert akár gazdasági, akár stratégiai okok idézték is elő, főleg német-eljenes célzattal, az angol kormány elhatározását, nem volt feltételezhető, hogy az új római császárság, egy balsikerű népszövetségi gazdasági hadjárat után három évvel angolos hidegvérrel térjen napirendre a „öröfentek felett. Annál kevésbé, mert hiszen a Brenneren át az a bizonyos német szén éppugy szállítható szárazföldi úton Németországból kájiába, mint ahogyan ennek a szárazföldi szállítási utnak megszaktatása nem állhat komoly háborús okok felidézése nélkül rendezésére az angol hatalomnak.

A jelen pillanatban tehát nem volna csoda-

latos, ha már holnap, vagy holnapután érélyes olasz tiltakozó-lépés követné az angol intézkedést Londonban. Ebben a pillanatban máris számítani lehet a régi angol és az új olasz tengeri nagyhatalmak érdek-surlódására, csakhogy jóval veszélyesebb körülmények között, mint az abesszin hódító-hadjáratl kapcsolatosan szervezett népszövetségi gazdasági blokád-kísérlet fiaskója idején. Amelyik pillanatban ugyanis, amint a nyugati háborus hadszíntér egy olyan beltengerre terjeszkedhet ki, mint a Földközi-tenger; elkerülhetetlenné válna a lecsúszosabb tragikus fordulat, ami e pillanatban akár a közel-keleti, akár balkáni viszonylatban, csak rossz álmokként képzelhető el.

Biznunk kell a semleges hatalmak gazdag tanulságu józanságában, amidőn remélni kívánjuk, hogy elmérgesedés nélkül sikerül fertőtleníteni az angol-olasz tengeri szénzállítmányok e váratlan konfliktusát, mielőtt még orvosolhatatlanná sulvosbodhatna. A semleges népek, a cseh szlovák, a lengyel és a finn példák nyomán arra a meggyőződésre jutottak, hogy leghelyesebb, ha a háborút csakis ugyanazok a hatalmak vivják meg, amelyeknek versenye ezt a világveszedelmet előidézte. S ha már másként nem tudják, intézzék el gyvveresen egymással, de csak is egymás között.

Bevonultak az égő Viipuriba a szovjetcsapatok

A harmadik védő-vonalra vonultak vissza a finnek. — Elettbe lépett a szigorított angol tengeri blokád. — Sumner Welles tárgyalásai Hitlerrel és Ribbentroppal

Negyedszer jelentek meg Berlín fölött az angol bombavető repülőgépek

Moszkva. (Rador.) A leningrádi körzet parancsnoksága hivatalosan jelenti:

— Csapataink elfoglalták Viipuri déli külvárosát. A finnek vesztesége 506 ágyú, 473 géppuska, 19 harci kocsi, 20 ezer lövedék, 10 ezer puská és 14 millió töltény.

A nénteki nap folyamán a harcok már csak két kilométernyire folytak Viipuritól. A város nem tarthatja magát de helyén a szovjetcsapatok csak romhalmazt találnak. A finn csapatok teljes rendben vonulnak vissza a város alól.

A Stefani ügynökség jelentése szerint az oroszoknak sikerült a Muolajervi és Ajapanajervi tavak között a finn vonalakat áttörni és eljutot-

tak a heinicki vasuti állomáshoz. A szovjet csapatok áttörték az Ajapanajervi-tó és a Vuoksi folyó közötti finn védelmi vonalat és elérték Ajrapaimo helyiséget. A finnek mindenütt rendben vonultak vissza hátsóbb védelmi állásaikba. Az orosz eredmények annak köszönhetőek, hogy többszáz repülőgép és rohamkocsi támogatása mellett, óriási emberanyagot áldoztak fel. A szovjet hadvezetőség Tajpale környékén újabb offenzívát kezdett el, de a támadásokat visszaverték. Az orosz repülőek a hadizónában lévő finn helyiségeket bombázva, nagy károkat okoztak. A finn repülőek a szovjet front mögött lévő állásokat bombázták nagy eredménnyel.

Viipuri elesett!

A karéllai földszoros nyugati szakaszán a főarcvonal Viipuritól délre a terijoki-i vasutvonal mentén húzódik és Ajraetaeig terjed. Ezen a szakaszon az oroszok soha nem tapasztalt hevesseggel támadnak és a finnek az ellenségnek hatalmas veszteségeket okozva folytatják a visszavonulást. A finnek hadjárta az, hogy méterfölméterre hátrálva az ellenség megsemmisítően fő lényes tömegeinek óriási veszteségeket okoznak és várják a valóban sürgős segítség megérkezését.

Stockholm. A finnországi első svéd önkéntes csapatok parancsnoka Dyrssen altábor-

nagy tegnap délután az első vonalban végzett szemleutia során hősi halált halt. Dyrssen altábornagy a svéd önkéntesek első hősi halottja.

Molotov nem hajlandó békéről tárgyalni a jelenlegi kormánnyal

London. (Reuter.) A Times moszkvai levelezője szerint Molotov folytatni akarja a háborút és nem hajlandó felvenni a kapcsolatot a jelenlegi finn kormánnyal, amelyet nem tekint törvényes kormánynak.

Ismeretlen repülő bombázott egy eszt szigetet

Stockholm. (Rador.) Svéd lapjelentések szerint idegen repülőgép tegnap bombákat dobott le Bormsoe szigetére. A sziget eszt tulajdonban van, de nagyjából svéd lakik. A bombák repeszdarabjai cyrill betűs feliratoztaláltak.

Newyork. (Rador.) A Finnországra induló önkéntesek első csoportját pénteken behajoz-

Theodore Dreiser, Upton Sinclair és Chaplin — Finnország ellen?

Az Egyesült-Államokban nemrég mozgalom indult meg abból a célból, hogy a társadalom ismertebb nevei közös kiáltványban fejezzék ki rokonszenvéüket a finnek iránt. Csaknem valamennyi író és művész is felszólított a kiáltvány aláírására közöttük Theodore Dreiser is, a híres író, az Amerikai tragédia szerzője. Dreiser azonban a kiáltványt aláírás nélkül küldte vissza a szervezőbizottságnak, ugyanezzel pedig az egyik newyorki lapban megindokolta elutasítását. Cikkének lényege az, hogy nem óhajt fellépni egy „munkás- és paraszt állammal” szemben, bármi legyen is ennek a fellépésnek esetleges magyarázata.

Az amerikai közvélemény alighanem vegyes érzelmekkel fogadja divatos regény-

írójának legújabb „egyéni akcióját”, akárcsak azt, amikor néhány évvel ezelőtt a legnagyobb nyilvánosság előtt kétszer arculvágta Sinclair Lewist, a Nobel-díjas író. Az akkori affért többféleképpen magyarázták, valószínűleg azonban az a magyarázat közelítette meg legjobban a valóságot, hogy Dreiser felbőszült, mert nem ő kapta meg a Nobel-díjat, hanem Lewis. A newyorki jelentések szerint egyébként nemcsak Dreiser tagadta meg a finnek megsegítését célzó kiáltvány aláírását, hanem Upton Sinclair és Chaplin is, akiről ebből az alkalomból az amerikai újságok megállapítják, hogy — bár filmjeit Németországból kültették, — az utóbbi időben ismételtén rokonszenvét árulta el a diktatúrák irányában.

vezér hosszú megbeszélést folytatott Sumner Welles urral. Az érkezésnél és távozásnál a vezér személyi testőrsége katonai tisztelegéssel köszöntötte a vendéget.

Berlin. (Rador.) A német távirati iroda jelenti hivatalosan: Sumner Welles, az Egyesült-Államok külügyi államtitkárát szombaton délelőtt Hitler birodalmi vezér kihallgatáson fogadta. Börnberg protokollfőnök felkereste az Adlon-szállóban levő lakását az államtitkár és vele együtt tette meg az utat az új kancellária palotájába. A palota diszudvarán felvont az államtitkár előtt a kancellár személyes testőrségének egyik százada és tisztelgett előtte. Meissner államminiszter s Brücker, a kancellár első szárnysegéde vezették Sumner Welles a birodalmi vezér elé. A megbeszélésen jelenvolt Kirk, az Egyesült-Államok berlini ügyvivője, Ribbentrop külügyminiszter, Meissner államminiszter és dr. Schmidt miniszter, aki a tolmácsi szerepet töltötte le. A birodalmi vezér hosszabb beszélgetést folytatott az amerikai államtitkárrel és távozásakor a diszörség ismét tisztelgett előtte.

Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter délelben 12 órakor fogadta Welles amerikai államtitkárát. A kihallgatáson jelen volt az Egyesült-Államok berlini ügyvivője is.

A Stefani-ügynökség jól értesült berlini tudósítója Welles látogatásával kapcsolatban jelent: Németországban olyan hangulat uralkodik, amelyet így lehet jellemezni: Valamint most már el kellene kezdeni. — Welles tárgyalásairól, illetve arról, hogy a Hitlerrel való találkozására miért késett egy napot, a tudósító azt az értesülést szerezte, hogy a német körökben híre jár, miszerint Hitlerrel Welles kibontakozási tervet kapott és 24 órán keresztül ezt tanulmányozta. Nem tartják különben kizártnak, hogy az amerikai kiküldött még egyszer fog találkozni Ribbentrop német külügyminiszterrel.

A Stampa jelenti, hogy a berlini pályaudvaron Welles nem várta katonai diszszázad, mert az amerikai államtitkár jövetelét magánjellegűnek tekintik. De azért sok katonát láttott a pályaudvaron Welles, akik a frontokra utaztak. Ebből a tudósító arra következtet, hogy a nyugati arcvonalon hamarosan nagy támadás következik.

Németország nem tett semmiféle békeajánlatot

Berlin. (Rador.) Sumner Welles amerikai külügyi államtitkár, Roosevelt elnök megbízottja, hétfőig tartózkodik Berlinben és azután Svájcban keresztül Párisba utazik. Német politikai körök nem közlékenyek a tárgyalásokkal kapcsolatban, azt azonban határozottan cáfolják, mintha Németország békeajánlattal lépett volna elő. A német békeajánlatról külföldön elterjedt hírek minden alapot nélkülöznek.

A Stefani-ügynökség jelentése szerint német körökben alaptalannak minősítik az angol lapok azon hírét, hogy Tavistock lord összeköttetésbe lépett a dublini német követséggel és hogy német részről békeajánlatot nyújtottak volna át neki.

Sumner Welles látogatásával egyidőben a német sajtó soha nem tapasztalt hevességgel cáfolta azokat az angol állításokat, amelyek szerint Németország két semleges államhoz fordult volna békeajánlatokkal. A német lapok nem találnak erős kifejezést a „valótlanság” visszautasítására.

A jelenlegi körülmények között békeajánlatot tenni a gyengeség jele volna, míg annak visszautasítása Anglia erejét jelenti. Németország nem érzi gyöngének magát, sőt rendkívül erősnek, amit beigazolt a német légihaderő Páris és több francia nagy város felett tett látogatása is.

A kancellár csak egy ízben tett békeajánlatot, de miután visszautasították, harcolni fog. A Berliner Börsenzeitung követeli Lengyelország és Csehszlovákia teljes megszűntetését, a tengerek szabadságát, ami az angol tengeri haderő elpusztulásával járna, valamint Gibraltár és Malta visszavadását és több fontos tengeri támaszpont elvételét. Miután meggyezésről szó sem lehet, a harcot addig kell folytatni, amíg Németország elhatározó győzelmet arat.

Rendkívül érdekes megemlíteni, hogy Németország számításba veszi a német-olasz Szerződés betartását és ha Németország Olaszországhoz fordul, úgy az katonai segítségét kell, hogy nyújtson.

Éppen ezért nagy visszhangja volt a Giornale d'Italia cikkének, amely a Daily Heraldnak válaszolva kijelentette, hogy Olaszország levonja a következtetéseket a demokráta nagyhatalmak fenyegetődzéseiből, és hogy nem lesz tekintettel azokra a nézeteltérésekre, amelyek jelenleg fennállnak, hanem hozzájárul a védelmi intézkedésekhez Németországgal és Oroszországgal együtt. Ezt az éles választ Berlinben nagy meglepetéssel fogadták és leszögezik, hogy azok a kísérletek, amelyek Olaszország barátságának megnyerésére irányulnak, de a fenyegetések sem hozták meg a legcsekélyebb

eredményt és remény sem lehet arra, hogy az olasz és német nép és azok vezetői közötti jóviszonyt a demokráta hatalmak megzavarhatják. (Curentul.)

Hivatalos német jelentés Welles kihallgatásáról Hitlernél

Berlin. (Rador.) A Hitler vezér-kancellár és Sumner Welles közötti találkozásról kiadott hivatalos jelentés a következőket tartalmazza:

— A vezér ma délelőtt Ribbentrop birodalmi külügyminiszter jelenlétében fogadta Sumner Welles urat, az Egyesült-Államok helyettes külügyi államtitkárát, Kirk ur, az Egyesült-Államok ügyvivőjének társaságában. A

Anglia nem tűri az olasz hajók német szén- szállitmányait a tengereken

London. (Rador.) Valamennyi angol lap hangsúlyozza a brit kormánynak azt az elhatározását, hogy a jövőben nem enged meg a német szénnek tengeri uton Olaszország felé való szállítását, miután ezt az elhatározását már múlt év novemberében közölte. Három hónap óta Nagybritania nem gátolta a német szénnek Olaszországba való szállítását, mert remélte, hogy Rómával megegyezhet és az angol szén ellenében olasz ipari termékeket kaphat. Olaszország azonban gyümölcsöt és más élelmiszereket ajánlott fel, de Nagybritania mégis reméli, hogy sikerül a meggyezést létrehozni. Németország szempontjából az Olaszországgal való kereskedelem rendkívül fontos, mert a Ruhr-vidékről 9 millió tonna szént szállított évente és ebből 5-6 millió tonnát tengeren. Olaszország a háború kitörése óta megkísérelte, hogy Saar-vidéki szént importáljon, de ezt a módszert el kellett ejtenie, miután a svájci vasutakon nehézségek keletkeztek.

A News Chronicle azt írja, hogy Nagybrita-

nia háborúban áll és nem elégedhet meg fél rendszabályokkal. A németeket meg kell gátolni abban, hogy idegen devizákhoz jussanak és erre a célra minden lehető eszközt fel kell használni. Nem akarunk kellemetlenségeket okozni a semlegeseknek — írja a lap — de az „Altmark”-kal kapcsolatos incidens beigazolta, hogy Nagybritania ragaszkodik jogainak tiszteletben tartásához.

Amszterdam. (Rador.) A Német Távirati Iroda jelent: Az angol rendelkezések ellenére a hajók Rotterdamban tovább folytatják rakodásukat német szénrel. Pénteken délelben három olasz hajó indult el német szénrakománnyal. A péntekről szombatra virradó éjszaka lázassal rakták be a szenet a hajókba. A holland lapok szerint az olaszok semmiféle idegességet nem tanúsítanak, gyorsan, de nyugodtan dolgoznak. Várható, hogy a szombat nap folyamán számos olasz hajó hagyja el német szénrel terhelve a rotterdami kikötőt.

Új városnegyed épül Innsbruckban az Olaszországból hazavándorló nemetek részére

Berlin. (Rador.) Innsbruckban és Bregenzben ebben az évben új városnegyedek építenek azoknak a németeknek a számára, akik vissza-új negyedben.

Olaszország éppolyan bolsevistaellenes, amennyire antidemokrata!

Milano. (Rador.) A Le Temps római tudósítója azt jelentette, hogy Olaszország a Közel-keletre irányítja figyelmét, mire a Popolo d'Italia azt válaszolta, hogy ez nagyon természetes, mivel ezek a területek szoros kapcsolatban állnak a Földközi-tenger keleti részével és a Szelei-csatornával, amely Olaszország egyik fő közlekedési útvonala. Nagyon természetes tehát — írja a lap — hogy Olaszország nem érdektelen WEYGAND tábornok manővereivel

s az angol-francia diplomáciai akciókkal szemben. A Le Temps azt állítja, hogyha a Közel-keleten konfliktus törne ki, egyrészt a nyugati szövetségesek, másrészt az orosz-német szövetség között. Olaszország, amely állandóan fenyegetve van bolsevistaellenes magatartását, dilemmába kerülne. E megállapítással szemben a Popolo d'Italia válasza így hangzik: — 1. „Olaszország éppolyan anti-bolsevista, mint antidemokrata. 2. Látnunk kell, hogy

Olaszország Földközi-tengeri érdekelt Franciaország és Anglia, vagy pedig Oroszország veszélyeztetni-e jobban. 3. Amint azelejt a belső ellenségre vonatkoztattunk, az most a külső ellenségre vonatkozik, és pedig megölik azt, aki érinteni merészel Olaszországot.

Két nagy angol gőzöst súlyosztettek el a német buvárhajók

Páris. (Rador.) A Havas-ügynökség jelen fése szerint a 4800 tonnás Saygard nevű angol teherhajó Portorico közelében segélyjeleket adott le és értesítést küldött, hogy német buvárhajó megtámadta. Egy amerikai őrhajó nyomban elindult segítségére.

A 7400 tonnás „Fvrs” nevű angol utasszállító hajót Skócia északi partjai közelében buvárhajó elsüllyesztette. A hajó 70 főnyi legénységét különböző angol kikötőkben partra tették. Nyolc főt elűnt. Utas nem volt a hajón, amely a Távolkelet felé volt uton.

Göring a fronton

Berlin. (Rador.) Göring tábornagy a nyugati harctéren folytatott hosszabb ellenőrző utatán visszatért Berlinbe. Katonai vezérkarának kíséretében végezte a tábornagy az ellenőrző látogatásokat, amelyek során elsősorban az Északi-tenger partjain működő harci kerület légi haderejét kereste fel, majd a bombázó csapattesteket és a vadászadosztályokat, a harctéri repülőtereket. A tábornagy felkeresett több légharító úteget is, amelyeket állásaikban tekintett meg. A német légihaderő főparancsnoka legnagyobb elismerését fejezte

Negyedszer is elérték az angol pilóták Közép- és Északnyugat-Németországot

London. (Rador.) Péntekről szombatra virradó éjjel angol katonai repülőgépek újból átkeltek Németország felett, most már negyedszer az utolsó öt nap alatt. A légügyi minisztérium közleménye szerint az angol gépek egész éjszaka Közép- és Északnyugatnémetország felett tartózkodtak és Berlin ezen a héten negyedszer keresték fel.

Miért nem tüzelnek az ellenséges repülőgépekre Berlin fölött?

Róma. A Seara értesítése szerint hivatalos német helyen az angol repülőket felderítő repülései tekintetében azt mondják, hogy mivel köz tudomás szerint az angolok csak röncédőket

dobnak le az ilyen repülőgépek során, felesleges volna a légvédelmi ágyuk tüzelésével elárulni ezeknek az ütegeknek az elhelyezését.

Részletes munkarendet dolgozott ki a francia minisztertanács

Páris. (Rador.) Csütörtök délelben a Champs Elysées minisztertanács volt Lebrun elnöke alatt. A minisztertanács a következő munkarendet fogadta el:

1. A fogvasztást korlátozó intézkedésekre vonatkozó rendeletterv készítése.
2. Általános népszámlálás.
3. A kartellék lezárása.
4. A pékségek és cukrászdák működésének megrendszabályozása.
5. A vendéglősök ellenőrzése.
6. A kőolaj és szesztérmekek fogvasztásának csökkentése.
7. Az ellenőrzésre vonatkozó rendeletterv készítése.
8. A mezőgazdasági termelést szabályozó rendeletterv készítése.
9. Az őszi vetés számára vetőmagvak beszerzése.
10. A hadizónának nyilvánított területek művelése.
11. A mezőgazdasági traktorok, alkatrészek vámjabszabásának lezárása.
12. A kivitel megkönnyítése.
13. A munkarendszerre vonatkozó törvényjavaslat.
14. Női munkaerők alkalmazását szabályozó rendeletterv készítése.
15. A katonai és polgári közigazgatásban a legnagyobbfokú takarékoság megvalósítása.
16. Köz- és kincstári hitelre vonatkozó rendeletterv készítése.

Végül a minisztertanácson még számos más kérdést tisztázó rendeletterv szükségessége is szóba jött.

Kivittl tilalmat sürgetnek Amerikában Japán ellen

Washington. (Rador.) Yarnell admirális a Csendes-óceáni flotta volt parancsnoka kérte, hogy rendeljék el a kivittl tilalmat Japánnal szemben. Biztosítja az Egyesült Államok közönségét, hogyha a kivittl tilal-

Egyes dolgok ugyan nélkülözhetők

de hiányukat mégis érezzük. Ilyen a Franck kávépótlék is, nélküle az igazi kávé elképzelhetetlen.

Az angol sajtó a Balkán-helyzetről

London. A Daily Mail a közép-európai és balkáni helyzetet elemelve, azt írja, hogy sem Oroszország, sem pedig Németország nem akarnak háborút ezeken a területeken, mert nem áll érdekükben. hogy haderejüket elforgasszák, céljuk azonban az, hogy a Balkán országait állandó bizonytalanságban tartva, minél nagyobb gazdasági előnyöket kapjanak. Azt meg lehet állapítani — írja a Daily Mail — hogy a Balkán-államok sokkal nagyobb ellenállást tanúsítanak mindenféle nyomás ellen, mint régebben. Olaszország magatartása és az a tény, hogy Magyarország és Bulgária nem járultak hozzá, hogy kívánságaikat erőszakosan megvalósítsák, amellyel szemben az időszakos fenyegetőzés és nyomás egyes Balkán-államok ellen, sokkal kevesebb hatást váltott ki, mint máskor. (Semnalul.)

Megkezdte gyakorlatait a szovjet Fekete-tengeri flottája

Ankara. (Rador.) A török sajtó minden nagyobb megtapetés nélkül vette tudomásul azokat a támadásokat, amelyeket a szovjet-rádió napokkal ezelőtt megindított Törökország ellen. Nagy nyugalommal veszi tudomásul a sajtó Oroszországnak a török határon fogantott katonai intézkedéseit. A török és az iraki határra a legjobb orosz divíziók érkeztek megerősítés gyanánt és jelentős mennyiségű repülőgépszármazék is rendeltek oda. Német forrásokból származó hírek megállapítják, hogy az orosz Fekete-tengeri flotta is megkezdte gyakorlatait. E nagyarányú tengeri gyakorlaton minden fajtájú hadihajó részt vesz és a hajók kétharmad része új, amelyek most kerültek ki az orosz hajóépítő műhelyekből. A haditengerészeti gyakorlaton a partvédő ütegek és a repülőgépek is részt vesznek. (Semnalul.)

A Krassny Flot című lap, a szovjet tengeri haderejének újságja az orosz tengeri haderő kaspi-tengeri hadgyakorlatáról ír. Ezen a hadgyakorlaton a kaspi-tengeri hajóhad több egysege is részt vesz.

Tengeri osata készül újra a délamerikai vizeken?

Newyork. (Rador.) A Newyork Times montevidoei tudósítója jelenti, hogy az elmúlt éjjel minden előkészület megtörtént a Polonio foktól (Uruguay) 200 mérföldnyire várható tengeri ütközetre. Montevideóban azt állítják, hogy egy nagy német csatahajó, két tenger-alattjáró kíséretében a braziliai partok mentén Rio Grande del Sulnál feltűnt. A hadihajó dél felé halad, a tenger-alattjárók pedig a hadihajó két oldalától négy mérföldnyire hajóznak. A lap hozzátétele, hogy montevidoei tengerészeti körökben azt állítják, miszerint 3 angol és 2 francia hadihajó tartózkodik a partok közelében.

Női luxus cipők

garantált minőségben,
nagy választékban.

Új modellek! — Olcsó árak!

MENCZER

cipőáruházban, Strada Metianu 4.

Az angol békeegyesület felhívása

London. (Rador.) A Stefani-ügynökség jelenti: A békeegyesület március 9-én Anglia egész területén nagy kampányt kezd a háború azonnali befejezése érdekében. Knox képviselő interpellációval fordul a belügyminiszterhez és meg fogja kérdezni tőle, hogy engedélyt ad-e ilyen tevékenységre, amely véleménye szerint nem egyeztethető össze az angol katonák és a szövetséges Franciaország iránti kötelező tisztelettel.

URANIA mindig az élen.

Telefonálót 1232.

Akar önfeledten kacagni a szezon legszellemesebb v. g. játéka? Ugy legyen ott amikor

„A férj közbeszól”

Claudette Colbert, Don Ameche-el

fél 5, negyed 8 és háromnegyed 10 órakor

Amire még nem volt példa.
Két nagy sláger együtt!

Ha szerdté az erős izgalmakat, a háborúk, cselszövések, nagy szerepek történetét, úgy nézze meg

„A csavargókirály”

romantikus kalandjait.

3, 6, fél 9, 11-kor. D. e 11:30-kor matinében

Az új háboru első nagy kémbotránya

A mostani háborunak is megszületett már az első kémbotránya. Az elmúlt világháború sok romantikus kémnöje, Edith Cavell és Mata Hari mellé egy újabb nevet jegyez fel most a krónika, a szép von Einem bárónő nevét. A vizsgálata ez ügyben Marchat kapitány vezette, a harmadik számú katonai törvényszék vizsgálóbírája és ez a vizsgálat olyan részleteket tárt fel, amelyek egyenesen filmre kívánczoknak.

A nagy kémper fővádlottja egy Aloys Aubin-Julien Poirier nevű hatvankétféves férfi, akit avval vádoltak hogy múlt év július óta két társával egyetemben több fontos katonai okiratot lopott el és azokat átvitte Németországba.

A két bűntárs közül az egyik osztrák emigráns, akit Leo Hirschnek hívnak, a másik pedig a francia szenátus gyorsírója, Gaston Amourelle. Hirschről kiderült, hogy zsidó emigránsnak adta ki magát és nyomdombon férközött francia politikai körök bizalmába, — valójában azonban a Gestapo embere volt. A kémiszervezet feje azonban egy nő volt, von Einem bárónő, aki a híres von Einem német tábornok leánya. Karl von Einem tábornok a világháború alatt a német harmadik és ötödik hadsereg parancsnoka volt és ő vezette a németek legutolsó nagy offenzíváját a Champagne-ban, 1918-ban. Az Aise és a Marne között azonban Gouraud tábornok megzavarta a német támadást, amely 1918 július 15-én omlott össze és a németek visszavonulásával végződött. Einem tábornok a sikertelen offenzíva után kegyvesztett lett. A háború után leányával együtt előbb Belgiumban, majd Párisba költöztek.

Párisban a fiatal von Einem bárónő minden életet él és nagy szájon vitt. Mindenütt ott lehetett látni, ahol valami fontosabb művészi, vagy társadalmi esemény járszódott le. Ő hozta össze egyik fogadóeseményén Aubin Poirier az állítólagos Hirschchei és ő szervezte meg az egész hálózatot. Az elegáns, feltűnő szépségű és rendkívül művelt hölgy teljesen a hatalmába kerítette úgy Aubin Poirier, mint Gaston Amourellet. A szerepek úgy oszlottak meg, hogy

Amourelle szerezte meg a katonai titkokat tartalmazó irásokat és Poirier csempészte át azokat a határon.

Múlt év júliusában és augusztusában több ízben utazott Poirier Franciaországból Németországba és minden alkalommal értékes anyagot juttatott a német hadügyminisztérium kezére. Poirier avval védekezett, hogy teljesen Einem bárónő hatalmában volt, akinek „dejejes tekintete elől nem tudott kitérni és akinek minden parancsa olyan szuggesztív erejű volt, hogy azt gondolkodás nélkül végére kellett hajtania”. Valahányszor szabadulni szeretett volna, a nő mindig avval fenyegette meg, hogy Amourelle felesége lesz, Amourellet viszont avval tartotta sakkban, hogy ellenkezés esetén Hirschet fogja kegyeivel boldogítani.

Szeptemberben, a háború kitörése előtt néhány nappal, Poirier még Németországban járt, különleges üzenetekkel. Einem bárónő érezte, hogy a talaj meleg lesz a jába alatt és máról holnapra elszökött Párisból. Nyilván visszautazott Berlinbe. Előbb azonban — miért, miért nem, ez egyelőre pszichológiai rejtély —

néhány levélben feljelentette társait a kémelhárító osztálynak.

Poirier a francia határon visszaérkezésekor titkosrendőrök várták és letartóztatták. Fogságba esett Amourelle is, sőt Hirschet is elfogták abban a pillanatban, amikor a pályaudvaron fel akant szállni a vonatba. A napokban zajlott le a tárgyalás, amelyet hihegyesen érdeklődés előzött meg. Mivel a dolog még a háború kitörése előtt, tehát békében történt, nem hozhatott a hadbíróság halálos ítéletet. Poirier és Hirschet 10—10 évi fegyházra ítélték, míg Amourellet életfogytiglani deportációba vitték Cayennebe.

Sokan azon a véleményen vannak, hogy a titkózatos von Einem bárónő nincs is Németországban, hanem valahol megbújt, amíg elmúlik a veszély és nemskára majd felbukkan valahol, más néven, más megbízatással. A hajóságot díjat tűztek ki a fejére, akár élve, akár holtnak a rendőrség kezére adják.

20 évi borzalmas szenvedés után végre meggyógyultam...

Sache Carol ur, Bucuresi, Suburbana Bragadiru írja nekünk, hogy 20 évig szenvedett gyomorban és enni sem tudt anélkül, hogy fájdalmat ne lelt volna. De ime segítségére jött a kiváló GASTRO-D. gyógyszer és 3 üveg ehasználása után megszabadult szenvedéséről.

Ma, miután 2 éve, hogy meggyógyult, köszönőlevelet ír nekünk, amelyben felel, hogy a betegsége sohasem ismétlődött meg és reméli, hogy példát mutat mindazoknak, akik eddig még nem találtak meg betegségük orvosságát.

GASTRO-D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy postán megrendelhető 150 lej utánvét mellett CSÁSZAR Ernő gyógyszertárban Bucuresi, Calea Victoriei 124.

Ma választják meg Aradon

az ortodox román egyházmegye világi tanácsosait

Most folynak — mint ismeretes — az aradi görögkeleti egyházmegyei tanácsosi választások. A választásokon eddig a husz egyházi kiküldöttet választották meg február 26-án, míg a negyven világi tanácsos megválasztására ma, március 3-án kerül sor. Ez a hajvan tagu előjáróság alkotja majd az egyházmegyei közgyűlést. A február 26-iki választások eredményei a husz kerületben a következőképpen alakultak:

1. Arad: Florea Codreanu aradi esperes. 2. Körösbökeny: Lunga Stefan körösbökenyi esperes. 3. Csermő: Stefea Sabin aradi hitnár. 4. Kisjenő: Marsieu Petre kisjenői esperes. 5. Kürös: Seculin dr. Sava egyházi tanácsos. 6. Honcő: Lazar Constantin honcői esperes. 7. Halmágy: dr. Felea Harion aradi teológiai tanár. 8. Borosjenő: Cosma Mihail borosjenői esperes. 9. Ómikajaka: Ardelean Ioan mikalakai lelkész. 10. Pécska: Popescu Ioan pécskai lelkész. 11. Radna: Cibian Traian egyházi tanácsos, Arad. 12. Ujszentanna: dr. Popovici Nicolae, az aradi teológia rektora. 13. Soborsina: Givulescu Procopiu, radnai esperes. 14. Borossebes: Magieru Corneli vikárius-revizor, Arad. 15. Szőlős: Montia Iustin sikulai lelkész. 16. Világos: Adamovici Aurel világi esperes. 17. Székudvár: Turicu Caius egyházi tanácsos, Arad. 18. Ternova: Ispas Ioan kéri lelkész. 19. Alvaca: Bogdan Stefan halmágyi esperes. 20. Sarcia (Jugoszlávia): Andru Gherasim sarciai esperes. A világi tanácsosok megválasztására, mint már említettük: ma kerül sor.

T. Sidorovici nyilatkozata olaszországi tanulmányutjáról

Bucuresi. Teofil Sidorovici ma sajtónyilatkozatot adott olaszországi utjáról. A Straja Tarii parancsnoka hangsúlyozta az olasz—román barátság megnyilvánulásának rendkívüli fontosságát, tekintettel a jelenlegi jáogatás alkalmával történt megnyilatkozásokra. Külön kiemelte a román küldöttség lelkes fogadtatását, amelyben egész Olaszországban részesültek, valamint azt a meleg rokonszenvet, amely az egész olasz népet Románia és Uralkodója irányában elölti.

Tizenegy év múltán

önként jelentkezett egy constantai gyilkos

Constanta. Constantin Ionita, helybeli lakos a napokban jelentkezett a constantai rendőrségen, ahol előadta, hogy 11 esztendővel ezelőtt rablógyilkosságot követett el, aminek a gondolata nem hagyta nyugodni a lelkiismeretét. Részletes vallomásából kiderült, hogy annakidején egy Asan nevű kávést gyilkolt meg, a gyanu reá is terelődött, de tárgyi bizonyítékok hiányában a bíróság kénytelen volt felmentő ítéletet hozni. Hangsúlyozta, hogy évekig, sőt több mint egy évtizedig titokta tettét, de mostanában az önvád és lelkiismeretfurdalás annyira elhatármásodott rajta, hogy önként jelentkezett a rendőrségen. Constantin Ionita végül ítéletért azzal az indoklással, hogy bűnhődni akar.

Harisnyát, keztyűt, kötött-azóvött árut, selyem kombinét és reformot lego'csóbban Bogyónál vásárol

A rákbetegség új gyógymódja

A mérsékelt lagasztási eljárást ismerteti a „Presse Medicale” február 14-iki száma

Tudományos szempontból is nagyjelentőségű kísérletekre hívja fel a figyelmet a La Presse Medicale február 14—17-iki számának „Fagyasztás és rák” című cikke. A „krioetápia” elfeledt módszerének felújításáról van szó. A szervezet egyes részeinek lehűtése révén jelentős változásokat idézhetünk elő a sejtek életében. Ennek az elvnek tudományos jelentősége és gyógy sikere a szakirodalmon kívül éleken foglalkoztatja az amerikai napisajtót is.

Az új elv lényegének megértéséhez utálnunk kell arra a közismert tényre, hogy végtagjaink hőmérséklete 7—12 fokkal alacsonyabb lehet, mint a szájában mért temperatúra. Az 5. ik gerincevel szembenének (segmentum) megfelelő terület — az emiők vidéke — ellenkezőleg állandóan emelkedett hőmérsékletű. A rák gyakori székhelye az emiőkben van, viszont a végtagok elsődleges és áttéti daganatai igen ritkák. Coley és Higinbotham megmutatták, hogy 1211 elsődleges csontdaganat közül csak 21 rosszindulatú növedék esik a végtagokra. Mason statisztikája szerint is az összes rákoknak csupán 5—10 százaléka esik a kezekre, vagy lábakra.

Ezek a statisztikai tények meglepően összhangnak azzal a kísérleti tapasztalattal, amely szerint 35 fok alatt a nyulékények rosszul fejlődnek és torzokká válnak. Ugyanezen a hőfokon a csontvelő kezd átalakulni rostos szöveté, ahogy azt Huggins és Nogan igazolták.

A vázlati kísérleti tapasztalatok alapján elindultva, Temple Fay 1936-ban megpróbálkozott a rák befolyásolásával. Első beteget, akit ő kezelésnek vetett alá, méhnyakrákos asszony volt; ope-

rálni már nem lehetett (carcinoma colli uteri cum fistula rectovaginalis et vesicovaginalis), türethetetlen fájdalmainak csillapítására morfint kapott. Terapie Fay a rák székhelyén fémből készült hűtőkészüléket alkalmazott (keringő hideg vízzel). A kezelés folyamán az ellenőrző szövettani vizsgálát kétségtelenül megállapíthatta, hogy a ráksejtek egyre kifejezettebb elfajulási jelenségeket mutatottak. A rákos területen és a beteg általános állapotában javulás állott be.

Smith és Fay együtt azután még radikálisabb eljáráshoz folyamodtak. A beteget éhezettették és ezenkívül napokon keresztül 10—16 fokos atmoszférában tartották. Az anyagcserét így mélyen lecsökkentették; 38 esetben kiváló eredményt figyeltek meg. A fájdalmak minden esetben csökkenek, a daganatok térfogata kisebbedett. A betegek általános állapota javult, sulyban gyarapodtak. Áttétes emiőrak két esetben úgy az elsődleges, mint az áttétes daganatok teljesen eltűntek. Már az első negyvennyolc órában bejűl módosult a sejtek festékérzékenysége, ami a biológiai átalakulás megbízhatóbb jelei közé tartozik. Valószínű, hogy ha a lehűtő eljárást célszerűen kombinálnánk a megszokásos besugárzásokkal, jobb eredményekre számíthatnánk.

CORSO.

11:30 matinéolesó helyárrakkal — 3, 5, 7.15, 9.15 rendes helyárrakkal.

Ne mulassza el megnézni a legérdekesebb és legizgatobban csokolódzó szerelmes párt

Heddy Lamarr-t és Robert Taylor-t a Tropusl mámor-ban Legújabb Paramount háborus híradó

Az aradkörnyéki fatermelők két napja ismét kapnak vagonokat!

Nem elegendő a rendelkezésre bocsátott vagonmennyiség. — A nagyvárad-i fakereskedők a kormányzósághoz folyamodtak vagonokért.

Az Aradi Közlöny az utóbbi időben ismételt is beszámolt az Aradon tapasztalható tüzfahányról, amely tudvaleg annak tudható be, hogy a fatermelők, illetve a fakereskedők nem kaptak a CFR-től vagonokat, amelyekkel az árut leszállíthatták volna. A vagonhiány ügyében tudvaleg Aradváros is közbenjár az ellátási kormánybiztosságnál és nyilvánvalóan ennek eredményeképpen az aradkörnyéki fatermelők egyrésze, nevezetesen a marosvölgyi fatermelők korlátozott arányban ugyan, de mégis hozzájutottak vagonokhoz. A körös-völgyi termelők viszont oly jelentéktelen számban kaptak vagonokat, hogy azokat szinte számba sem lehet venni. A helyzet tehát az, hogy két napja ismét elindultak tüzifa küldemények Arad felé, ezek a mennyiségek azonban távolról sem elegendők ahhoz, hogy a város tüzifa-szükségletét kielégítsék.

Nagyváradon szintén sok gondot okoz a tüzfahány és az ottani kereskedők ezért küldöttségileg keresték fel Chirila Augustin polgármestert, aki ígéretet tett arra, hogy Szamos-tartomány közbenjárását kéri annak érdekében, hogy a CFR kellő számú vagon bocsásson rendelkezésre.

Egyelőre nem engedélyezik bizonyos fajta nyersolaj és benzin kivitelét

A nemzetgazdasági minisztérium rendelkezést adott ki, a melynek értelmében újabb intézkedésig felfüggesztik a kiviteli engedélyek kiadását azon nyersolajra vonatkozóan, amelyből származó benzin „oktalikus” jelzése 68 vagy ennél több. Ugyancsak nem adnak kiviteli engedélyt azon benzinszállítványokra, amelyeknek ugyanilyen az „oktalikus” jelzése.

A nagy tubus különösen kiadós

Olyan a fogsora, miní egy harmincévesé!

Magas korban is erős fogakkal rendelkezni — fél egészséget jelent! Eppen ezért végtelenül fontos, hogy 5 fogkövet minél előbb megszüntessék, mert ez okozza a fogak meglazulását és kihullását!

Használjon állandóan Kalodont fogkrémet! Ez az egyedüli, sulfurizin-oleat-ot tartalmazó fogkrém, mely a fogkövet fokozatosan eltünteti és megakadályozza újraképződését. Fogai csak akkor maradnak épek és erősek, ha azok fogkomentesek.

KALODONT

fogkő ellen

Jóváhagyta a Semmitőszék a temesvári táblának a Csermák-ügyben hozott ítéletét

Három esztendővel ezelőtt Aradon nagy szenzációt keltett családi és szélhámoskodási ügy foglalkoztatta az aradi büntető hatóságokat. Az ügy főszereplője Csermák Ferenc csehszlovákiai illetőségű állítólagos festőművész és annak felesége, akik fondorlatos módon hónapokon keresztül készpénzt, árut, különféle ruhaneműket, ékszereket, stb., csaltak ki aradi kereskedőktől és magánosoktól. Az ügy előzményeit részleteiben is mindenki ismeri, mert a két esztendővel ezelőtt hetekig tartó főtárgyaláson a titokzatosnak látszó ügy homályos részeire is fény derült. Csermák Ferenc és felesége, Putici Victor nyugalmazott törvénytörvényes és felesége, valamint Putici Livius dr. ügyvéd és a Bucurestiből Aradra hozott Jean Kratochwill állítólagos követségi tisztviselő kerütek a vádlottak padjára. Az aradi törvénytörvényes a nagyösszegű családi ügyben bűnösnek mondotta ki Csermák Ferencet és feleségét, az előbbi 18 havi, az utóbbit pedig két és fél esztendőre börtönre ítélték, míg a többi vádlottakat felmentették. Az elítélteket nyomban büntetésük kitöltése után Ionescu S. Petre vezető főügyész intézkedésére átadták a cseh hatóságoknak, illetve kitoloncolták az országból. Közben azonban azok a károsult magánfelek, így többek között özvegy Hartmann Kálmánné, Stan Victoria, stb., akiket súlyosan megkárosítottak az elítéltek, az aradi törvénytörvényes döntését a temesvári táblához felebezték meg.

A temesvári tábla megváltoztatta az aradi törvénytörvényes ítéletének egy részét: jóváhagyta Csermákék büntetését, ugyanakkor azonban bűnösnek mondotta ki Kratochwill Jeant, akit kilenc hónapi fogházbüntetésre ítélt, a büntetést a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vette, a többi vádlottként szereplő személyeket pedig egyetemlegesen kötelezte a károsultak által bejelentett 360 ezer lei megfizetésére. A táblai ítélet ellen az elmarasztalt felek felfolyomódással éltek és így tüzött ki az ügyben tárgyalást február 6-ra a legfelsőbb Semmitőszék.

A február 6-iki tárgyaláson a legnevesebb bucurestii ügyvédek egyike, Vintila Dongoroz ügyvéd, valamint dr. Brudariu Adrian temesvári ügyvédkamarai dékán, neves jogász vettek részt a károsult felek képviselőjében. A

Semmitőszék részletesen letárgyalta az ügyet és a döntéshozatalt március elsejére halasztotta el.

Mint egy szükségzavaru telefonértesítés Bucurestiből közli, a legfelsőbb Semmitőszék március elsején tartott ülésén úgy döntött, hogy teljes egészében jóváhagyta a temesvári táblai ítéletet és a kár megfizetésére kötelezte a táblai döntés alapján elmarasztaltakat.

Kedvező elintézkést nyer már a közeljövőben az aradi magyar evangélikus püspökség elismerésének ügye

Dr. Soós István országgyűlési képviselő érdekes nyilatkozata a magyar népközlösi képviselők bucurestii munkájáról

Ratifikálták Bucuresztiben a konkordátum IX. szakaszának egyezményét

Bucuresti. A román kormány felhatalmazást nyert, hogy ratifikálja azt az egyezményt, amely a Szentszék és a román kormány között 1927. május 10-én létrejött konkordátum IX. szakaszának értelmezésére vonatkozik, valamint az Erdélyi római kath. egyházmegyei tanács statútumáról szóló mellékletet.

Nagyvárad. Dr. SOÓS István országgyűlési képviselő most érkezett haza a fővárosból.

A képviselő elmondotta, hogy Bucurestiben megjelent Silviu DRAGOMIR kisebbségiügyi miniszternél és a magyar nyugdíjasok nevében köszönetet mondott azért a közbenjárásért, amelynek eredményeként a nyugdíjasok visszakapták levont nyugdíjukat. Silviu Dragomir elmondta, hogy a maga részéről is nagyon örül, hogy ezt az ügyet sikerült kedvezően elintézni, de az elintézés elsősorban a miniszterelnök jóakarati közbelépésén mulott. Dr. Soós István képviselőt egyébként a parlament titkársága hivatalosan is értesítette, hogy a Nyugdíjintézet a beadott képviselői panaszok után a kisebbségi nyugdíjasok ügyét tárgyalás alá vette és méltánvossághal visszajuttatta a régi nyugdíjakat s egyben eltekintett annak a különbözethez a levonásáról is, amelyet eddig az illetők fölvettek.

Dr. Soós István közbenjárta abban a kérdésben is, hogy újabb engedélyezték a magyarnyelvű légvédelmi előadásokat és hogy a nagyvárad-i Munkakamara időközi bizottságába magyar tagokat is nevezzenek ki. A kisebbségi miniszter

Újra havazik a hegyes vidékeken Tizennégy fokos hideget mértek Kolozsváron, Iasiiban és Cernautiban

Bucuresti. Ma éjjel ismét megkezdődött a hóviharak tombolása Cernauti, Iasi és Kolozsvár környékén, ahol a hőmérséklet minusz 14 fokra süllyedt. A hó 40 centiméter magasságban fedi a vasútvonalakat. Az államvasút vezérigazgatóságához érkezett táviratok közlik, hogy a Iujeni-Cosmenii vonalat teljesen befújta a hó úgy, hogy a személy- és tehervonatok közlekedését ezen a vonalon beszüntették. A Iasi-doroghoi vonalon fekvő Vladieni állomás környékén is megszűnt a vasúti forgalom.

FORUM FILMSZÍNHÁZ. Telefon 20-10

Ma, a szombat, a legnagyobb romantikus dráma

Ha eljön a holnap

A filmművészet lelejtethetetlen és csodás kottájai

Charles Boyer

és

Irene Dunne

Uj román és Fox híradók a legújabb haborus eseményekkel

Előadások 5, 7, 9 és 11 órák között

11.30 és 3-kor matiné előző helyekkel

Uj fajta könyvek vezetését tették kötelezővé a malmok és a liszt eladásával foglalkozó kereskedők számára

Április elsejétől kötelező az új könyvek vezetése

Az Aradi Közlöny a közelmúltban már megemlékezett arról, hogy a Monitorul Oficial február 22-iki számában közli a Központi Buzaértékesítő Hivatal által összeállított mind azon szabályokat, amelyek a buzaértékesítési törvény szerint a malmokra, a lisztet feldolgozó vagy áruló kereskedőkre és iparosokra vonatkoznak.

Ezek a szabályok általában néve magyarázó jellegűek, azonban előírják mindazokat a kimutatásoknak és könyveknek mintáit is, amelyek a törvény hatálya alá tartozó malmok, kereskedők és iparosok vezetni tartoznak.

A Központi Buzaértékesítési Hivatal mindenekelőtt kimondta azt, hogy a jövőben nem fogja engedélyezni a parasztmalmok létesítését, csak kivételes esetekben és csak ott, ahol ilyen malmokra szükség lesz. Nem engedélyezi a hivatal a parasztmalmok mostani berendezéseinek kibővítését és a malmok működési képességének növelését sem.

Ugyancsak az utasítás közli, hogy a Központi Értékesítő Hivatal, mint felelősségi hatóság minden községre vonatkozóan kötelező módon állapíthatja meg a kenyér árát és súlvát, valamint a pékek által a szisztematikus kereskedelmi malmoktól vásárolt liszt árát és megállapíthatja a liszt típusait is.

A Hivatal a hozzá beérkezett felelősségi ügyekben 7 nap alatt határoz.

Ha a polgármesteri hivatalok a Központi Értékesítő Hivatal határozatának megfelelően nem adnak ki új rendelkezést, a Központi Hivatal határozata ennek közlésétől és a Hivatalos Lapban való megjelenésétől számítva 1 hónapig marad érvényben.

A nemzetgazdasági minisztériumnak a spekulatív törvény szerint megállapított hatásköre a kenyérre és lisztre vonatkozóan a Központi Értékesítő Hivatalra megy át.

A Központi Értékesítő Hivatal közli még a táblázatot is (bármely), amely megállapítja a különböző fajtájú liszt és kenyér árát is, vagy is közli a kalkulációt, amelynek alapján a buza árának megfelelően ki lehet számítani a liszt és a kenyér árát.

Ezt a táblázatot veszik figyelembe a polgármesteri hivatalok a maximálásnál, természetesen tekintettel vannak a helyi viszonyokra és az időközben előállott változásokra is.

A Buzaértékesítő törvény értelmében a rendes kereskedelmi könyveken kívül, amelyek a pénzügyminisztérium követel, mindazok, akik buza vagy rozslisztet vagy árpát, órónak akár kereskedelmi, akár parasztmalmok és mindazok, akik bármilyen formájú lisztet, mint kereskedők árusítanak, akár természetben, akár azokat átalakítva (raktárak, garázsok, üzletek, nagybani és kicsinybeni eladási lerakatok, pékek, perecesek, szatócsok, cukrászok, stb.)

kötelesek speciális könyveket vezetni az Értékesítési Hivatal által megállapított minták szerint, amelyekbe finálával vagy vegyi ironnal törlés vagy radirozás nélkül

kül kötelesek beírni nyilvántartás céljából a felhasznált nyersanyag mennyiségét, annak származását, a gyárba behozott nyersanyagot és az előállított termékeket: lisztet, grizt, keményítőt, idegen anyagot, hulladékot, valamint a kereskedelmi forgalomban eladott termékeket és a lefűzetett törvényes táxákkal.

E rendelkezés gyakorlati alkalmazása céljából 9-féle speciális könyvet rendszeresített a Központi Értékesítési Hivatal és pedig a következőket:

Az összeadásról naponta külön számlát kell készíteni

Ami azokat a kiskereskedőket illeti, akik liszteladással foglalkoznak, eddigi lisztikönyveket március végéig vezethetik, viszont

április elsejétől már az új lisztikönyveket kell vezetniük.

Az új lisztikönyveknek kötelező mintája lényeges eltérést mutat az eddigi lisztikönyvvel szemben, ugyanakkor pedig olyan kérdéseket is felvet, amelyek sürgős tisztázásra szorulnak. Az eddigi lisztikönyvben csupán a napi eladott lisztmennyiséget, az újonnan vásárolt lisztet és a raktári mennyiséget kellett feltüntetni.

Az új lisztikönyvben azonban újabb rovatok is szerepelnek.

Az egyik rovatba a napi összeladásról készített számla keltezését és sorszámát kell beírni.

Tavaszi szöveuidonságok

nagy választékban

I. EISELE-nél

Str. Metianu 2.

Elismert olcsó árak!

ni. Ebből tehát azt lehet következtetni, hogy a kiskereskedő a jövőben nemcsak, hogy be kell vezesse a lisztikönyvbe esténként az aznap eladott lisztmennyiséget, hanem

az összeladásról még külön számlát is kell készíten.

Felmerül a kérdés, hogy ez a számla bélyegköteles-e, vagy sem, mert ha igen, ez újabb terhet jelent a kiskereskedő számára, aki ennek a számlának a bélyegköltségét nem tudja a vevőre áthárítani, mert ezt a „pro forma” számlát nem egyetlen eladás, hanem az egész napi összesített eladás után állítja ki. A következő rovat felírása:

Eladási bonok száma és keltezése.

Ebből a felirásból viszont arra lehet következtetni, hogy a kiskereskedő köteles lesz minden egyes liszteladás esetében külön bont adni a vevőnek. Itt is felmerül a bon felbélyegzésének kérdése. Ugyancsak új rovat az is, amelybe annak a szállítási igazolványnak keltezését s sorszámát kell beírni, amelyet az illetékes adó hivatal a vegyeskereskedés által esténként kiállított összesített számla alapján ad ki. Ebből az tűnik ki, hogy

április elsejétől kezdve minden kiskereskedő, aki liszteladással foglalkozik, kö-

1. Model Nr. 11. A falusi községekben lévő pékek, perecesek, valamint bármilyen községben lévő cukrászok által felhasznált liszt nyilvántartása számára.

2. Model Nr. 12. A nagybani vagy kicsinybeni eladási raktárak (üzletek), általános raktárak, garázsok és lerakatok raktáraitban lévő liszt nyilvántartása céljából.

3. Model Nr. 13. A falusi malmok őrlési nyilvántartását a kgr.-ként 0,25 fogyasztási taxa nyilvántartása szempontjából.

4. Model Nr. 14. A henger és kő berendezésű falusi malmok nyilvántartása céljából.

5. Model Nr. 15. A lisztet készítő üzemek által felhasznált liszt nyilvántartása céljából.

6. Model Nr. 16. A kétszersült gyárak által felhasznált liszt nyilvántartása céljából.

7. Model Nr. 17. A keményítő, gluten, fehérnemű keményítő, cipész-csíríz és dextrin-gyárak által elhasznált lisztmennyiség nyilvántartása számára.

8. Model Nr. 18. Nyilvántartási könyv a szatócsok, a kicsinybeni eladási raktárak számára, valamint olyan vállalatok részére, amelyeknek fiókjai vannak, vagy más helyiségben más hasonló vállalatok és amelyek bármilyen elnevezés alatt gyártják, eladják vagy feldolgozzák a lisztet, mint fiókok stb.

9. Model Nr. 19. Nyilvántartási könyv a felhasznált nyersanyagokról, azoknak származásáról, a gyártás alatt lévő nyersanyagokról és a termékekről: liszt, griz, korpá, idegen anyagok, hulladékok, továbbá a kereskedelmi forgalomban eladott termékekről és a kifejezett törvényes táxákról — a kereskedelmi malmok minősített szisztematikus malmok számára.

teles az esténként kiállított összesített számlát az adóhivatalnál bemutatni.

A számla alapján az adóhivatal igazolványt állít ki arról a lisztmennyiségről, amelyet a valóságban már előző nap elvittek a vevők. Ennek a szállítási igazolványnak a kiskereskedők véleménye szerint ilyenformán nincs gyakorlati értelme, másrészt pedig a beszerzése a személyzettel nem rendelkező kiskereskedők számára rengeteg utánjárást jelent. Kérdés viszont még az is, hogy ennek a bizonyítványnak a beszerzése milyen költséggel jár. Mindezekre való tekintettel az érdekeltek azt kérik, hogy április elseje után is a régi lisztikönyveket hagyja érvényben és helyezze hatályon kívül ezeket az új formákat, amelyeknek teljesítése rengeteg időt vesz igénybe, megnehezíti az üzérkedés elleni törvény rendelkezései miatt amugyis felszaporodott munkát, másrészt pedig újabb költségeket jelent a kiskereskedők számára.

Válás esetén kié lehet a gyerek?

A Semmitőszék érdekes elvi döntése

A Semmitőszék negyedik tagozata egy válási ügyvel kapcsolatban emlétsremítő döntést hozott az elváltak gyermekeinek sorsát illetőleg. A polgári törvénykönyv 152-ik szakaszának valódi értelmezése szerint ugyanis a gyermeket oda lehet itélni annak a szülőnek is, akinek a terhére mondták ki a választ, sőt szükség esetén akár egy harmadik személynek is, ha a gyermek jövője így kívánja. Tehát lehetséges olyan eset, amikor a válásban nem hibás házastél nem kaphatja meg a gyermeket,

Gombostükkal gyilkolta meg

a rábizott csecsemőt a fiatalkorú dajka!

Corabia. A múlt héten titokzatos körülmények között halt meg Florica Antonescu, hat hónapos kisleány. A csecsemő hajála előtt több napon át szakadatlanul jajgatott. A szülők orvost hívtak, aki nyomára jött annak, hogy Florica Antonescu homlokába, a bőr alá egy 2-3 centiméteres varrótüst szurkalt. A további vizsgálat során még egy varrótüst találtak a csecsemő testébe szurva. A későbbi vizsgálatok, a bűntudat tettei következtével egy 11 éves leányt: Elena Pandele Bacut gyanúsítják, aki Florica Antonescu dajkája volt. Együttal az ügyészséghez fordultak, hogy felelősséget, hassák a szerencsétlen csecsemő halálát. A megdöbbentő eset városszerte megdöbbentést keltett,

Franciaország szívében

ezerhét-százhatvanegy polgár
továbbra is a semlegesek
életét éli

Háromszáz francia katona őrködik Monaco biztonsága fölött.
Pierre Bernard francia újságíró beszámol a monacoi fejede-
lemség békés életéről

Montecarlo. A Nizza—Menton között közlekedő autótartó Villefranche mellett két csendőrt tartóztatja fel.

— Kérjük igazolványaikat, uraim!

Közeledünk Monaco nagyhercegséghez.

Egyébként ez az igazoltatás tiszta véletlen; rendes körülmények között bárki szabadon, ellenőrzés nélkül járhat-kephet Monaco területén.

Kellemes illúzió ez: Monaco semlegessége. A béke illúziója, jevegője, melyből olyan szívesen jélegzünk... Ragyogó szöke napsugár aranyozza be az öböl sziklás partjait, amelyen sáfrányszínűen feltűnik a hercegi palota; a tulsó parton pedig a másik nagyhatájam: a montecarloi Casino, Garnier építőművészetét hirdeti. Itt székel a „Société des Bains”. A hercegi palota mintha durcásan háttáfordítana a Casino épületének; de ez csak látszat...

Az öböl mélyén élénkítáru a Condamine nevű városnegyed, a kiskereskedelem birodalma. Fennebb már Franciaország következik. Kis pirosfalu nyaraló jezi a határt. Egy Raimu nevű színész lakik ott. Ha a terrazon tartózkodik, Franciaországban, ha a földszintre megy, már semleges területen él...

Ugyanis Monaco semleges állam... ha valaki nem tudná... Ma nehéz és voltaképpen átmeneti helyzet semlegesnek maradni ilyen körülmények között. A herceg és a francia kormány között létrejött megállapodás értelmében a francia csapatoknak joguk van átvonulni Monaco területén.

De Monaco-nak is van „hadserege”.

A régi Monaco egyik ősi, szűk uccáján, a kormány palotája előtt katona áll őrt. Égszínkék egyenruhája és sisakja az angol rendőrök egyenruhájára emlékeztet. Mintegy száz emberből áll a monacoi „haderő”, ezek a Condamineban, egy ujonnan fészelt épületben laknak. A lakánya homlokzatán a következő aranybeütés felírás ékeskedik: „Carabiniers”.

A „tisztikar” egy ezredesből, kapitányból és néhány altisztből áll. A helyőrséghez tartozik még vagy harminc tüzoltó és kétszáz kerékpáros rendőr.

Azonban úgy a „karabélyosok”, mint a rendőregénység és a tüzoltók francia állampolgárok, a törvény értelmében.

Ahol nincs katonakötelezettség
és nem fizetnek adót

Ha gyenge lábon is áll Monaco semlegessége, mégis jólesően állapítottuk meg, hogy falain sehol sem voltak láthatók a mozgósítást bejelentő sárga falragaszok, amelyek már a legközelebbi francia község hivatalos helyiségeinek fájain mindenütt ott diszelegnek.

Monacóban nincs katonakötelezettség és nem fizetnek adót az emberek. A legutóbbi népszámlálás adatai szerint a nagyhercegségnek 23.956 lakosa van, természetesen a külföldi látogatókon kívül. Monacoi benszülött azonban csak 1761 van. Ugyanis Monaco a világ legnemzetközibb területe. Lakosainak nem kevesebb, mint 51 feje nemzeti fiai; az összeírás alkalmával két személy semmi felvilágosítást nem tudott adni pontos nemzetiségéről. Lakói között van hét jett, négy hajti köztársaságbeli, három portugál, két san-marinoi, sőt egy kínai is, aki valami vándorbírósz-társasággal vándorolt ide. Valóságos népszövetség...

— Uram — meséli boldogan egy monacoi polgár — mi nem fizetünk adót, katonáskodni nem kell s bár vendéglátó nép vagyunk, de ha mindenkinek megadnánk a monacoi állampolgárságot, akkor azt hiszem, rövidesen nem ezerhét-száz, hanem kétszáz millió lakója lenne a hercegségnek és Monaco nagyhatalomná válna... Egyébként valószínűleg mi is kénytelenek leszünk az adókat s a katonai szolgálatot bevezetni.

Most azonban még béke van. Becsületére legyen mondvá a monacoi hercegnek — az ő joga az állampolgárság megadása, de ezzel a joggal mindeddig nem élt vissza. Különben is a monacoi állampolgárság elnyerésére olyan hosszú tartózkodási idő szükséges, hogy a kérvényező idegen

ennek előnyeit már csak a túlviágon élvezheti s a paradicsomban kaphat kárpótlást anyagi túrelméért...

Monaco szikláira épült. Fekvése gyönyörű, a hely azonban kissé kevés... A kormányzósági palota, a városháza és a herceg palotája előtt van egy-egy kis terecske. Ez utóbbi homlokzatával Franciaország felé néz. A kormányzóság palotája a Casino felett őrködik, lábainál fekszik a gázgyár, mely tiszteletlenül naponta éppen az „állam-miniszter” orra elé bocsátja kellemesnek nem mondható termékeit...

A kormányzósági palota vasrácsos kapujával szemben — ahol egy égszínkék egyenruhás katona

Monaco és a háború

A háború kitörése mégis gondot okozott a hercegségnek. Monsieur Le Luc, a francia állam-biztonsági hivatal főnöke azonnal az antibes-i internálótáborba szállította a Monaco területén tartózkodó német állampolgárokat. Tekintettel azonban arra, hogy a hercegség és a német birodalom között nem áll fenn háborús állapot, a monacoi herceg úgy határozott, hogy vagyonukat nem kobozzák el s azokat a törvényes megbízottjaik kezelik továbbra is. Az elmúlt világháborúban éppen fordítva történt: Albert herceg akkor elkobozta a német és osztrák alattvalók javait, személyes szabadságukban viszont nem korlátozta őket. De hát a politikai élet tele van ellentmondásokkal...

Tekintettel arra, hogy minden fontosabb állami hivatalt francia állampolgárokkal töltenek be, a hercegség függetlenségének egyetlen biztosítéka a herceg személye, aki a tizenkétféle Nemzeti Tanács közreműködésével kormányoz.

A hercegségnek minden jövedelme — mivel adók nincsenek — a Société des Bains (fürdő-társaság) bevétele, ezenkívül a francia államtól, amely a vám felett rendelkezik, ellenszolgáltatásként tizenötmillió franknyi támogatást kap.

Monaco szolid pénzügyi alapokon álló ország volt mindig. Ebben az évben 55 millió bevételre számítva, szerényen 53 millióra állította be a költségvetését. A háború azonban közbejött és a bevétel 33 millióra csökkent. Bekövetkezett az, amire a szolid hercegségben még sohasem volt példa: a költségvetés deficitel járt. Szerencsére a takarékos kisi állam tartalék felett rendelkezik. (Monaco a világ egyetlen állama, amely nem verte magát adóssággal!) A megtakarított összeg negyven millió frank. Ha a háború nem tart két évnél tovább, ez elegendő lesz a deficit fedezésére.

A „Café de Paris” terraszán egy érdekes amerikai öregúr reggelizik. Hejvenéves, szeret táncolni és csak szállodában érzi jól magát.

Egy fecske nem csinál nyarat. Az öreg amerikai jelenléte azonban arra mutat, hogy „plein saison”-ban vagyunk.

Megkérdeztem a hotelben, mennyi vendég érkezett az idén Monacoba, azt felelték:

— Vendégek? Hogyne, itt van Berry Wall ur...

A Casino-ban.

— Forgalom? Hogyne, itt van még Berry Wall...

Igy nőtt meg Berry Wall jelentősége Monaco történelmében. Nagybaszusú, ravaszszemű öregúr az amerikai vendég; töjcséralaku, régimódi galériát és borzasztó széles nyakkendővel visel. Ugyanúgy terpeszkedik karosszékekben, mint az idegenforgalom első szimbóluma, jobb idők reménysege. Mert igaz ugyan, hogy Monaco nem üzem hadat senkinek sem, a háború kellemetlenségét mégis szenvedti, hiszen hétezer francia polgár lakója van, akik nagyrészt a mozgósítás fegyverbe szolgáltattak. Maga a herceg tábornoki rangban szolgál a francia hadseregben. A Casino játéktérmei persze az idén is megnyitottak, éjvégre ez „nemzeti ipar”. Viszont a „Sporting” már zárva maradt, pedig tavaly még itt küzdöttek nagy csatáikat a játékasztaloknál az amerikai pénzvilág fejedelmek, sőt szerény

TESTA
A legjobb
idegcsillapító

áll őrt — emelkedik a gimnázium épülete, amelyben francia tanárok tanítanak. Van még Monaco-ban városháza, postahivatal, törvényszék, semmitőszék és ítélőtábla, melyeknek bírái Párisban laknak. Mindez különben is felesleges: a monacoiak valamennyien jámbor, törvénytisztelező polgárok: negyven év alatt mindössze három bűntény történt, ami bizony nem okozott anyagtorlódást. A legutóbbi eset egy Bjengino nevű szállodás bűnpere, akit gyilkossággal vádolják. Az ügyet az esküdtszék — jobb híjján — több ízben tárgyalta, Párisból megérkeztek a semmitőszék tagjai is, akik gyorsan lebonyolították a peret...

összegeket a takarékos Gusztáv svéd király is meg-megköcskázta a zöld posztón... A Grand Theatre sem nyitott az idén, a gálaesemények is elmaradnak, amelyeken mindig ott pompázott Lajos herceg francia tábornoki egyenruhájában.

Az amerikaiak az idén a floridai napon sütkéreznek. Az angolok is takarékosak az idén. Pedig tavaly itt volt a westminsteri herceg, aztán Sir John Simon, Kingsley Wood... Jelenleg másutt vannak elfoglalva...

Mégis... a játéktérmeiről nem lehet azt mondani, hogy üres. Fiatalos kalapokat viselő öreg dámák, őszhalánékú finom öreg urak népesítik be, öreg reniterek, akik valahonnan a Côte d'Azur vidékéről jöttek egy kis időöltésre. Csendes, vidéki társaság, amely rendszerekben „játézik”, mintha képtős könyvvitelt vezetne. De hol vannak a merész koncepciójú, nagy játékosok?

A tétek maximumát 200 louis-ban állapította meg az igazgatóság. (Még „louis”-ban számítanak.) A megszorítások és a takarékoság szellemében tehát Monte-Carlot, a fantasztikus összegekkel való járszadozás világhírű szinpadát sem kímélte meg...

Elárult a kis hercegség

... A Casino jábánál a kikötő fürdik az öbölben. A yachtok már nem csillogtatják meg többé fehér vitorláikat. Nagy óceánjárók sem könek ki a kikötőben. Azelőtt a „Manhattan” és a „Washington” gyakran megállt itt. Az utasok szállítására akkor egy vízőlőnevelő, kimusztrált rajnai gőzhajó szolgált, amely a „Nympe” kecses elnevezéssel viselte. Sajnos, a francia kormány a hajót a háború kitörésekor elrekkviráltatta. Mit ér egy kikötő hajó nélkül? Azóta az amerikai óceánjárók sem állanak meg a kikötők előtt, mert a sekélyvízű öbölben nem jöhetnek s nincsen hajó, ami az utasokat a kikötőbe szállítaná.

A háború a semlegeseket sem kíméli...

Szegény Monaco, egyik napról a másikra, egyszerre elvesztette „hajóhadát”...

A román ifjusági vezetők
fogadtatása Németországban

Berlin. A német birodalmi ifjuság vezetőinek meghívására mint ismeretes, a román ifjuság vezetői körutat tesznek Németországban. A román küldöttség tegnap Nürnbergbe érkezett, ahol ünnepélyes fogadtatásban részesült. Büsel Söde fő-propagandavezető a fogadtatás során mondott beszédében kifejezte azt a kívánságát, hogy ez a látogatás járuljon hozzá a német-román kapcsolatok elmélyítéséhez. Nem lehet elég nagyra értékelni — mondotta — hogy Németország és Románia ifjusága baráti kapcsolatot tartson fenn egymással. Seiler körzetvezető beszédében kiemelte, hogy a német népet mély elégtétellel tölti el a román nemzetnek a mostani háborúban tanúsított magatartása.

ARADI KOZLONY

Cefon: 11-31. Burgonyai KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bui. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Egész évre... 840 lei || Negyedévre... 210 lei
Félévre... 420 || Egy hónapra... 70

Az ember és a mese

A város határában fehér, szikrázó hó, a jákon varjak, nagy a hideg.

Egy elhagyott, bedült falu istállóban omló kövek és deszkadarabok között, száraz szalmahulladékkal beakarva fekszik az, akitért ide kijöttünk.

Hatvan év körül borostás, ősz szakállú, rongyos férfi, cipőjéből kiáll meztelen lábujja... Az orvos felmérték, Leporolla térdeit:

— Semmi bűntérv. Feszírelen meglagzott. Két-három nap óta fekszik már itt.

— A neve?

Két hatósági ember éppen keresgél az iratalt. Sehol semmi. Most egyikük mélyen henyl az ing alá. A szív és a gyomor közt valamit érez. Kihuzza. Fgv agyonolvasott, régi kiadású könyvecske, egészen apró alakú...

Könyvtár.

Igazoló könyv? Mestérkönyv? Koldulási igazol. venv?

— Nem.

Meglepetve olvassuk le a címlapról a hetiket:

— „Hőfőérke és a hét törpe”...

Meséskönyv!

A leföldalton ákom-bákommal.

„Feri ke könyve...” Igyl. „könyve”.

Értelmetlenül állunk a hideg, bedült falu istállóban, a fagyott ember mellett, akinek mellén mesés, könyvet találunk...

— Mi a neve? Ki volt? Milyen utakat lát he, amik a városvegi istállóban meglagzott? Lehet, hogy folyton vitte magával a meséskönyvet... Ha nagyon lált az élet, a nincstelenség, talán elővette és olvasgatta... Elmenekült a mesevilágba, ahol nincs szenvedés, nincs éhség, fagy, legfeljebb csak vasorru bába, akinek azonban a „jó tündér” hamarosan ellátja a baltát...

Valaki régi újságot terlt a halott kékre fagyott arcára.

Jövünk a város felé az ember mellől aki meglagzott, inge alatt a meséskönyvvel...

Az ember és a mese...

Együtt haltak meg, együtt fagytak meg, a Gép századában.

— IDŐJÓSLAT. Derült idő, északi szél és a hőmérséklet némi süllyedése várható. Éjszakai fagy.

— XII. Plus pápa ünnepe. Vatikánvárosból jelentik: Ma, március 2-án tölthette be XII. Plus pápa 62-ik életévét és ugyanekkor volt a pápai trónra történt emelésének első évfordulója. Vatikánvárost fellelőgőzták, a pápai trónra történt emelés ünnepségeire azonban csak március 12-én kerül sor, a pápává koronázás egyéves évfordulóján.

— Miron Cristea emlékezete. Bucurestiből jelentik: Ma délelőtt 11 órakor a patriarchia templomában gyászistentisztelet volt Miron Cristea patriarcha emlékére. A gyászistentiszteletet Nicodem patriarcha, Lucian és Emilian Anton püspökök vezették, fényes napirenddel. A kormány részéről Tătărescu királyi tanácsos, miniszterelnök, Nistor vallásügyi miniszter, Terfil Sidorovici, Nae Popescu, Stancu Bradisteanu vettek részt. Miron Cristea családja koszorút helyezett a kriptára.

— Kinevezték Motta svájci külügyminiszter utódját, Bernből jelentik: A svájci szövetségtanács — a svájci távirati iroda jelentése szerint — ülést tartott, amelyen Motta helyébe a szövetségtanács elnöke Dillet Collart bízta meg a külügyi tárca vezetésével. A kormányba bevették még Collart-ot is, aki a földművelésügyi tárcát veszi át.

— PÉNZÜGYI AUTONÓMIÁT KAPOTT AZ ORSZÁGÜR SZERVEZET. A Monitorul Oficial február 29-iki rendeletét közöl az Országür szervezet törvénye 50. szakaszának értelmezéséről. Eszerint az említett intézmény pénzügyi autonómiát élvez és nincs alávetve a legfelsőbb technikai tanács ellenőrzésének.

— Széleskörű kegyelmi rendelet Magyarországon. Budapestről jelentik: Horthy magyar kormányzó kormányzásának huszéves évfordulója alkalmából Budapesten széleskörű kegyelmi rendelet jelent meg, amely különböző büntetések elevedését és csökkentését tartalmazza.

— Roosevelt követe a pápánál. Vatikánvárosból jelentik: Myron Taylor, Roosevelt személyes követe és felesége szombaton kihallgatáson jelent meg XII. Plus pápánál.

— 550 éves a heidelbergi egyetem. Berlinből jelentik: A heidelbergi egyetem könyvtára most ünnepli fennállásának 550-ik évfordulóját. Ezt a könyvtárat 1390-ben Konrad von Goinhausen, a heidelbergi egyetem első kancellária alapította és ezidő-zerint 1,2 millió bibliografikus kötetből áll, amelyeket a legnagyobb rendben tartanak nyilván.

— Meghalt Besrecka professzor, a párisi Pasteur-intézet neves tudósa. Párisból jelentik: Besrecka professzor, a Pasteur-intézet egyik hírneves tudósa meghalt. A professzor legutóbb a rákkutatással foglalkozott és szérumot is talált fel a rák elleni oltásra, ezeket a kutatásait azonban még nem tudta véglegesen befejezni.

Uj személyazonossági igazolványhoz lényképek:

Stojkovits fényképésznél
Avram Iancu-tér 16 szám.

— Megszűnt A „Wiener Zeitung”. Bécsből jelentik: Március elsejével megszűnt a Wiener Zeitung című hivatalos lap. A hivatalos közleményeket ezután a Völkischer Beobachter bécsi kiadása közli.

A „Timpu” cikke a budapesti sajtóban

Budapest. (Rador). „A román közvélemény hó-dolata” címmel a kormányparti „Pest” című lap ismerteti a Timpuban meglentt azon cikk tartalmát, amely Horthy Miklós magyar kormányzót magasztalja államfővé történt választásának huszadik évfordulója alkalmából. A Timpu cikke — írja a Pest — hangsúlyozza, hogy Horthy kormányzó min denkor a szenvedélyek fölé tudott emelkedni, távol maradt mindennemű veszedelmes kalandtól és meg gondolatlan kísérlettől. Eppen ezért nyerte meg a magyar állam nézete lelkét, valamint a külföld tiszteletét. A mai évfordulón a román közvélemény hódolatát fejezi ki a szomszéd állam kormányzója iránt.

— Otthon tanítják hittanra a szektáns felekezetekhez tartozó tanulókat, Bucurestiből jelentik: A szektáns hitoktatóknak az iskolákba való bejárásának meg akadályozása céljából a nemzetnevelésügyi miniszterium elrendelte, hogy a szektáns felekezetekhez tartozó tanulókat otthon nyerhessenek vallási oktatást. Ez az intézkedés az oktatás menátét egyáltalán nem gátolja, mivel a szektáns tanulóknak száma igen esekély.

Bel- és külföldi vásznat, szövetet, selymet

finomat, olcsón vásárolhat

SZMUTNY

nőidivat és kelengyeárakban, B. r. Metianu 2-4

— Németország emlékművet állít Daimlernek, a benzinnmotor feltalálójának. Berlinből jelentik: Március 6-án lesz negyvenedik évfordulója annak, hogy meglalt Daimler Gottlieb, a modern műszaki haladás nagy uttörője: a benzinnmotor feltalálója. Az évforduló nánján a technika történetében uttörő Daimler Gottlieb emlékére Bad Cannstadt egyik kerti házacskájában emlékművet avatnak fel. Itt tervezte és alkotta meg ugyanis Daimler az első benzinnmotort, az első motor, kerékpárt és első gépkocsiját.

Körültekintő

— Pádon, egy pillanatra; tudja valamilyen írással igazolni, hogy Ön valóban tüdőltő..?

— Jól sikerült a Motiu-divatáruház akciója. Arad és környéke nagyközönsége örömmel értesült az általános ismert Motiu-divatáruház kelengye-akciójáról, amely iránt annak befejeztéig a legnagyobb érdeklődés nyilvánult meg. Motiu illés, ez az agilis fiatal kereskedő, valóban elismerésre méltó munkát végez, amikor nagy körültekintéssel ügyel arra, hogy az árakat a körülményekhez mértén mérsékelje és ezáltal a fontos cikkeket hozzáférhetővé tegye. Ugyanez a szempont vezeti a népszerű kereskedőt, amikor elhatározza, hogy a most kezdődő tavaszi vásár alkalmával ismét a legmérsékeltebb árakkal tön ki és ezekből a feltűnő olcsó árakból még külön 5 százaléki kedvezményt nyújt. Ha tekintetbe vesszük a mai helyzetet, csak a legnagyobb elismeréssel adozhatunk ennek a szimpatikus kereskedőnek, aki ebben a nehéz helyzetben is a közönség érdekelt akarja szolgálni.

— Rendeletfövény a bőr felhasználásáról. Bucurestiből jelentik: A Monitorul Oficial mai számában rendeletfövény jelent meg a szarvasmarha-bőrök ősz szegysítéséről és felhasználásáról. Ugyanez a rendelet fövény állapítja meg azt is, hogy a bőrök tulajdonosai milyen esetekben nem rendelkezhetnek szabadon az áruval és szabályozza a hadsereg, valamint a polgári lakosság bőrről való ellátásának feltételeit.

— MÁRCIUS 10-TŐL HUSVÉTIG TILOS MINDEN ZENÉS MULATSÁGI. Az aradi rendőrség Hírlékes ügyosztálya közli az érdekeltekkel, hogy március 10-től a husvét előtti nagyhétre való tekintettel semmiféle zenés mulatságot, bálát, vagy más hasonló összejövetelt nem engedélyeznek és ezért ilyen irányú kérévényeket ne is adnak be a rendőrséghez. A rendelkezés alól kivételt képez a március 24. és 25-ike, a római katolikus husvét ünnepe, amikorára is engedélyezik az esetleges mulatságok megtartását.

— Vonatpár-ssere Arad-Temesvár között. A Temesvár és Arad között közlekedő 2087 és 2088 számú személyvonatok mártól kezdve nem közlekednek. Ezzel szemben a 3205 és 3206 számú személyvonatok, amelyek két hét óta ideiglenesen szüneteltek, ismét közlekednek.

— „UJ” FARAÓ-SIRT TALÁLTAK EGYIPTOMBAN. Kairóból jelentik: Pausanias faráo sirlára bukkant egy francia tudományos expedició Egyiptomban. A király mintegy 3000 évvel ezelőtt élt és Salamon zsidó király sógora volt. Ő volt a 21. dinasztiá első uralkodója. A faráo sirlja és konorsóla gránitból készült, logara aranyozott ezüst. Mellette sok tiszta aranyból való edényt és értéktárgyat találtak.

— Tahy László halála. Budapestről jelentik: Tahy László titkos tanácsos, volt miniszterelnökségi államtitkár, a magyar képviselőház volt alelnöke, hossza szenvedés után 59 éves korában meghalt.

— Pop Pamill, volt margittai tisztségű öngyilkos. Margittáról jelentik: Pop Pamill, 28 éves volt községi tisztségű agyonlőtte magát és meghalt. Pop Pamill rövid idővel ezelőtt még a községházán teljesített szolgálatot mint tisztségű, azonban váratlanul kilépett a szolgálatból. Az öngyilkosságot megelőző napon sürgős idézést kapott a nagyváradi vizsgálobi rósághoz. Pop meg is jelent a vizsgálobi bír előtt, majd visszatért Margittára. Az állomástól lakására ment, ahol néhány perc múlva revolverével agyonlőtte magát. Bucurestievet nem hagyott hátra. Valószínűnek tartják, hogy öngyilkossága összefügg az azzal az ügyvel, amelyben Nagyváradon kihallgatták. Az ügyesség elrendelte holttestének felboncolását s egyben megbízta a margittai csendőrséget a volt tisztségű öngyilkosságának ügyében a vizsgálat lefolytatására.

— Székrekedésnél és emésztési zavaroknál, valamint az ezekkel kapcsolatban felléelő vértódulásoknál, feljajásnál, álmatlanságnál és általános rosszullétnél igyunk reggel éhgyomorra egy pohár természetes „Forenc József” keserűvizet, mert annak hashaltó határa gyors, biztos, alapos és mindig kellemes. Kérdezz meg orvosát.

— Uj földeket fedezett fel Byrd tengernagy, Washington. Byrd tengernagy az elmúlt kedden végzett felderítő repülése alkalmával az Antarktis és Csendes óceán partján egy eddig még fel nem fedezett hatalmas félszigetet, a Horn-foktól 1200 mérföldnyi távolságban pedig két kisebb szigetet vett észre.

— Blédy Géza előadása az aradi Kőlcsey Feltiskolában. A fizikai és a lelki élet törvényszerűségének ismerése az ember boldogulásának nagyhatása tényezője. Jól ha kárvallás nélkül jutunk a szükségessé tudás birtokába. A Kőlcsey Feltiskola minden ismeretközle se ezt célozza, mikor a mult megállapított igazságait idézi, ezt, mikor a kutató tudósok új igazságait hirdeti dobogójáról. E hét szerdáján a lelki élet ismeretének anyagából fog előadni Blédy Géza, a római katolikus főgimnázium irodalomtanára. A test és a lélek életkapcsolatairól a kísérleti lélektudomány sok hasznos ismeretet adott az egyes emberek és a társadalom közönsége számára. Blédy tanár előadásának tartalmát ez a cím jelzi: „Ismeretünk megbízhatósága”. Nem a tudományok elvont értékelése az előadás célja, hanem eszméltetés az ismeretérzés utjairól és a tudás ható ereiről egyesek és az emberi közösségek boldogulásában. Szórakoztató ismeretek egymásutánja lesz a modern lélektan az a fejezete, melyet Blédy Géza szerdai hallgatóinak szán. Az előadás a közmuvelődési palota kistermében este 9 órakor kezdődik. A Kőlcsey Egyesület ingyenes vendége minden hallgató.

— Kémeket fogott egy wormsli vendéglős. Egy wormsli vendéglős ébersége folytán sikerült egy veszedelmes külföldi kémét ártalmatlanná tenni. A német biztonsági rendőrség főnöke a vendéglősnek 250 márkát jutalmat adott.

25 millió lejt fordít Temes-tartomány a katonai szolgálatbavonultak hozzá-tartozóinak segélyezésére

Temesvári munkatársunktól: Marta Alexandru dr. királyi helytartó a fővárosban tartózkodott, ahol résztvevő a Ghelmegeanu belügyminiszter elnöksége mellett tartott közigazgatási értekezleten. Az értekezleten résztvevő Grigorescu államtitkár, továbbá Arad, Temesörönfal, Krassó, Szörény és Hunyad-megyék prefektusai is jelen voltak. Az értekezleten az új költségvetéssel kapcsolatos kérdéseket beszéltek meg. A temesi tartomány öt megyéjének a katonai szolgálatot teljesítő családjaiknak segélyezésére huszonöt millió lejt kell fordítani és erre a megyék költségvetésében fognak fedezetet találni.

Kinevezték a pozsonyi román követet. Bucarestből jelentik: Nicolae E. Lahovary meghatalmazott minisztert, aki a külügyminisztérium ügyvitelében teljesített szolgálatot, rendkívül kiemelkedően meghatalmazott miniszteri minőségben Pozsonyba nevezték ki.

Aláírták a román-bolgár fizetési egyezményt. Szófia. (Rador.) Ponomir külügyminiszter és Filotti szófiaiai román követ tegnap írták alá a bolgár-román fizetési egyezményt, amelyet a két kormány február 24-én kötött meg egymással.

Suba János dr. hazaárvulási bűnpere a kolozsvári katonai törvényszék előtt. Kolozsvárról jelentik: A kolozsvári katonai törvényszék az elmúlt nap kezdte meg Suba János dr. kolozsvári ügyvéd és Suta János kolozsvári lakos hazaárvulási bűnpereinek tárgyalását. A bűnpert a katonai törvényszék ötös büntetőtanácsa tárgyalja. Elnök Negulescu Dumitru hadnagy-alezredes. A vádat Popescu Luca főhadnagy képviseli, a védelmet pedig Bartha Ignác dr. magyar képviselő és Bretan Ioan látják el. A tárgyalás zárt. Ítélet csak a hét végére várható.

Tavaszi ruhákat, kabátokat fest, tisztít
KNAPP
modernül berendezett vállalkozása.
Str. Bratianu 2-4 sz. (Minorita palota),
Episcopul Radu 10 szám.

Zsebtolvallás az egyes autobuszon. Mosneag Constantin, aradmegyei, Sajtény községbeli lakos tegnap délelőtti Aradra jött és amikor az állomásról a város felé utazott az 1-es vonalon közlekedő társasgépocsin, valaki kilopta zsebéből pénztárcáját, amelyben 9500 lei volt. A károsult feljelentése alapján a rendőrség bevezette a nyomozást a tettes kézrekerítésére.

Egyhávi elzárás, csalásért. Érdekes csalásügyben hozott ítéletet ma az aradi törvényszék. Néhány hónappal ezelőtt történt, hogy Andrei Ioan asztalossegéd egy napon megvárta a tanonciskola bejáratánál Irina Gheorghe asztalosnást, aki Haller Gyula asztalosnál volt alkalmazásban és közölte vele, hogy gazdája azt izente, ne menjen haza, hanem menjen el egy szabóhoz Haller ruhájáért és a nála levő inkasszált pénzt adja át neki. Az inas gyanútlanul átadott 2000 lejt az általa ismert segédnek, akiről tudta, hogy régebben ugyanott volt alkalmazásban, ahol ő. Elment a szabóhoz s amikor ott nem találta semmiféle házavinni való ruhát, besietett a műhelybe. Itt derült ki, hogy a mesterének fogalma sem volt a történetről és nem izent senkivel semmit. Andrei csalás miatt feljelentették és így került az ügy a törvényszék elé. A tárgyaláson kiderült, hogy a tanonc mind az iskola előtt járt inkasszálni és a befolyt összeget este szokta átadni a gazdájának. Andrei tudta ezt a szokást és így volt alkalma a pénzt megszerezni. A törvényszék bűnösnek mondta ki Andreit és egyhávi elzárásra, valamint az összeg és 50 lei kártérítés megfizetésére kötelezte.

AZ URANIA-MOZI VICCOLIMPIÁSZÁRA
beküldött pályázat „A férfi közbeszó” a vigjátékláger bemutatása alkalmával:

A ház ura
— A feleségem elmegy hazulról? — kérdi
Wolf ur a szobalányt.
— Igenis!
— Nem tudja, én is vele megyek?
Beküldte: K. András.

Végkiárusításból I. GRUNBERGER Moise Nicoara-u. 1. sz. I. em.

Ma nyílik meg a lipcsei vásár. Berlínből jelentik: A lipcsei nemzetközi vásár március 3-án, vasárnap nyílik meg mintegy 1000 cég részvételével, ezek közül 350 külföldi, 36 ezek közül olasz. A megnyitó beszédet Göbbels propagandaügyi miniszter mondja.

Lederhüger Alfréd gyógyszerész temetése. Győrök község nagy részvéte mellett helyezték örök nyugalomra szombaton délután fél 4 órakor Lederhüger Alfréd gyógyszerészt. A végültsességre igen sokan érkeztek Aradról is, ahol az elhunyt csak úgy, mint Győrökön, számtalan barátja és tisztelője volt. Sokan koszorúkat küldöttek, mintegy utolsó üdvözlésként a 49 éves korában elhunyt gyógyszerész ravatalára. Délután fél négy órakor vette kezdetét a gyászszertartás és Dénes Béla evangélikus lelkész mondott nagyhatású gyászbeszédet, majd megindult a menet a temetőbe, ahol a családi sírkertben helyezték örök nyugalomra Lederhüger Alfrédot.

Zsarolásért letartóztattak egy budapesti újságíró. Budapestről jelentik: Soóky Tóth Kálmánt, a Népi című lap munkatársát, aki Wirt Károly nyilasképviselő titkára is volt, a rendőrség letartóztatta. Tóthot azzal vádolták, hogy Vincze Ernő kőbányai sörgyárostól kétezer pengőrt zsarolt ki.

Ellopott kollekciós bűrönd. Silló Albert temesvári kereskedő feljelentést tett az aradi rendőrségen egy általa ismert férfi ellen, hogy meglopta. A panaszos elmondotta, hogy üzleti ügyben járt Aradon és 15 ezer lei értékű kollekciós-bűröndjét az általa megnevezettre bízta megőrzés céljából. A feljelentett azonban megszökött a bűrönddel. A tolvaj kézrekerítésére megindult a rendőri vizsgálat.

Szülő és gyümölcsfa tulajdonosok!

Sikerült kisebb mennyiségű eredeti francia „VERMOREL-ECLAIR” szőlőpermetezőt, valamint német gyártmányú elsőrendű gyümölcsfa permetezőt beszerezni az azokat mérsékelt árák mellett árusítjuk. Sőt érdeklében cselekszik, ha szükségletét nálunk sürgősen fedezi, amíg a készlet tart.

Fratii Burza S.A.
vaskereskedés, Arad

A „Munka és Jókép” bucaresti-i színtársulat Victor Ion Popa vezetésével március 7-én, csütörtökön két előadást rendez Aradon, a közművelődési palota nagytermében. Az első előadást délután 5 órakor tartják az ifjúság részére, a második előadás pedig este fél 9 órakor kezdődik. Mindkét alkalommal Carlo Goldini ismert olasz író kiváló darabját, a „Két gazda szolgálja” című komédiát adják elő munkások, magántisztviselők és iparosok részére. A kiváló olasz író darabja az egész ország területén nagy sikert aratott és bizonyos, hogy az aradi előadások alkalmával is kellemes szórakozást nyújt a közönségnek. A darab szereplői kiváló művészek, akik tudásukról és művészi felkészültségükről már bizonyosságot tettek Arad színpártolói előtt. A jegyek mérsékelt áron kerülnek eladásra. Március 5., 6. és 7-én a közművelődési palota pénztárájánál szerzethetik be az érdekeltek a jegyeket. A rendezőség korlátozott mennyiségű fenntartott jegyet bocsátott ki 50 és 60 lejes áron.

Utolsó előadások. Jäger Géza, General Coanda-ucca 25. szám alatti lakos bejelentette a rendőrségnek, hogy férje hetek óta nem tért haza lakására és semmiféle életjelet nem adott magáról. — Prasz János, Rempa-ucca 20. szám alatti lakos 16 eszendő Takács Béla nevű unokájának elhunásáról értesítette a rendőrséget. A feljelentések ügyében megindult az eljárás.

Koszorúmegváltás. Fritz Béla ravatalára szánt koszorúmegváltás címen a Szeretetház javára az alantí adományok folytak be: Altmann Ignác 100 lei, Wolf Samu 100 lei.

Az Aradi Római Katolikus Kőr folyó hó 10-én, vasárnap délelőtti 11 órakor tartja évi közgyűlését a kör helyiségeiben, amelyre a kör tagjait ezúton hívja meg a vezetőség.

Az Aradi Torna Egyesület vasárnap délelőtti 11 órakor egyesületi helyiségének cmeleti termében közgyűlést megelőző választmányi gyűlést tart, melyre vezetőségi tagjait ezúton hívja meg az elnökség.

SZÍNHÁZ

Március 5-10:

Olcsó helyáras hét a Kamara Színházban
Az idény legjobb darabjai kerülnek bemutatásra
Ma: „Isten veled, szerelem” és „Utolsó tánc”

A Kamara Színház igazgatósága a negyedik hónapja tartó színházi idény alatt tanulmányt adott, hogy a meglévő kereteken belül becsületos és lelkiismeretes igazi művészi munkát kíván adni a közönségnek. Tíz bemutatott előadása volt eddig a színháznak, köztük két ösbemutató és minden esetben a közönség érdeklődése azt mutatta, hogy anyagi erejéhez mérten meg is érti és látogatja a színházat.

Mégis sokan vannak akik látogatni a színházat, anyagi lehetőségük azonban nem engedi meg, hogy a jelenlegi jegyárakat megfizethessék. Az elmúlt héten

a színház az olcsóbb jegyek árait már huszonöt százalékkal leszállította. Most ezen kívül is módot kíván adni a kevésbé tehetőseknél a színház látogatására és ezért elhatározta, hogy keddtől, március 5-től kezdődően, vasárnap, március 10-ig bezárólag olcsó helyáras hetet rendez. Az olcsó helyáras előadásokon a szezon legnagyobb sikerű darabjait mutatja be a társulat. Kedden az első olcsó előadás a premieren hatalmas sikert ért el egyszerű darab, a „Különös szerelem” szerepel műsorban. Remélhető, hogy az igazgatóság szociális érzékre való gesztusa visszhangra fog találni és a közönség látogatni fogja a 20, 30, 40 és 50 lejes helyáras előadásokat.

Vasárnap délután 3 órakor és 6 órakor ismét zsúfolt ház fogja végigtapsolni Rezes György ragyogó, nagy táncosoperettjének, az „Isten veled, szerelem”-nek előadásait. A külön aradi szerző eddig páratlanul álló sikerű darabja az idény slágeroperettje lett: a közönség nem tud betelni a pompás muzsikával, gyönyörű toalettekkel és szenzációs táncokkal.

A KAMARA SZÍNHÁZ MÜSORA:

Vasárnap este 9 órakor Herczeg Ferenc remek új-donságát, az „Utolsó tánc”-ot látsza az együttes.
Vasárnap délután 3 órakor: „Isten veled, szerelem”. Rezes György operettje, a szerző vezényletével (nyelcsúszor). — Délután 6 órakor: „Isten veled, szerelem” (kilencedsor). — Este 9 órakor: „Utolsó tánc”. Herczeg Ferenc vígjátéka.
Kedden este 9 órakor: „Különös szerelem”. Az olcsó helyáras sorozat első előadása. A jegyek árai minden illetékkel együtt 20, 30, 40 és 50 lei.

Eladott aradi ingatlanok. Molnár Józsefné eladta a Bittó-dűllőben 3 hold 280 négyszögöles szántó fele jutalékát 21.300 leiert Tazló Ferenc és nejeinek. — Macean Petru eladta a Cetatea Veche 212 négyszögöles telek fele jutalékát 270.000 leiert özv. Breier Bernátné és társának. — Cooperativa de Credit a Industriilor Arad eladta a Birkás-dűllőben 170 négyszögöles telket Toda Ioan és nejeinek 45.000 leiert. — Stănescu Gheorghe eladta a Str. Mos Ajun 2. sz. házát 220.000 leiert Dehelean Vasile és nejeinek. — Bokanits Lázárné eladta a Calea A. Vlaicu 232 négyszögöles telket 30.000 leiert Bokanits Magdalénának. — Wud Ferenc eladta a Cetatea Veche 232 négyszögöles telket 50.000 leiert Párvu Atanasie és nejeinek. — Pantea Petru eladta a Japos Tódornak a Libás-dűllőben 278 négyszögöles telket 10.000 leiert. — Lovasberényi Árpád és neje eladták a Str. Cercetasilor 14. sz. házát 900.000 leiert Porciu Lajos és nejeinek. — Kremer Katalin eladta a Str. Abatorului 38a sz. házát 130.000 leiert Kurecska Ferencnek. — Bene Istvánné eladta a Str. Mărăsesti 19. sz. házát 420.000 leiert özv. Volk Alajosnének. — Hajnal Mór és neje eladták a Str. Romul Velicu 17. sz. házát 300.000 leiert Gombos Antal és nejeinek. — Popovici György és neje eladták a Rozer-dűllőben 176 négyszögöles telket 20.000 leiert Varsandan Petrunak. — Banca Ardeleana SAR CIUJ eladta a Str. Mos Ajun 7a sz. 155 négyszögöles telket 140.000 leiert Pop I. Nicolae és nejeinek. — Institutul de Credit si Păstr. al Comerciantilor Arad eladta a Brűnek-dűllő 127 négyszögöles telket 10.000 leiert özv. Kovács Ferencnek. — Curtut Gheorghe eladta a Str. Scoalei 47. sz. házát 20.000 leiert Curtut Ilie-nek. — Ifju Gráfi Sándorné eladta a Piata Cetatea Veche 196 négyszögöles telek 98-196 os jutalékát Benkő Bélának 50.000 leiert. — Özv. Márton Jánosné eladta a Str. Grivitei 67b sz. házát 20.000 leiert Ott Jánosnak. — Milos József és neje eladták a Rozer-dűllőben 367 négyszögöles telket 22.000 leiert Bodea Demeternek. — Kriszta Luka és neje eladták a Str. General Coanda 26. sz. házát 80.000 leiert Brădean C. Demeternek. — Urschitz Augustin eladta a Sága, volt Csaba-ucca 32. sz. házát 200.000 leiert Bernáth Sámuel és nejeinek. — Biácsi Istvánné eladta a Str. Romanilor 13-15. sz. 153 négyszögöles telket 330.000 leiert Fackelmann Géának. — Szilvássy Ilma eladta a Birkás-dűllőben 182 négyszögöles telket 10.000 leiert Ilisie Péter és nejeinek. — Giller Józsefné eladta a Dna Balasa-uccai házát 143.000 leiert dr. Kleinmann Zoltán és nejeinek. — Hedvich György eladta a Str. Fabriciei 77 négyszögöles telket 160.000 leiert Mayer Antalnak. — Polareczky János és neje eladták a Rozer-dűllőben 200 négyszögöles telket 25.000 leiert Selegean Teodor és nejeinek. — Moskovitz Izidor eladta a Str. Tribunalu Axente 15. sz. házát 320.000 leiert Schneider Józsefnek. — Kornett Péter és neje eladták a Str. Matei Corvin 3. sz. házát 630.000 leiert Selmecky Ernest és nejeinek. — Kondo-ossy Kálmánné eladta a Str. Remus 270 négyszögöles telket 40.000 leiert Opitz József és nejeinek.

Meghűlésnél és nátházásnál reggel egy pohár természetes „Ferenc József” keserűviz gyakran igen jól tesz, mert a gyomorbeáratást alaposan kitisztítja és megerősíti, azonkívül pedig fokozott anyagcserét és kielégítő emésztést biztosít. Kérdezze meg orvosát.

A Casa Muncii CFR aradi fiókja értesíti mindazokat a nyugdíjasokat, akiket a CFR pénztára fizet, hogy a csütörtökön, március 7-én a nyugdíjasokat érdeklő ügyben jelenjenek meg a Bihorulul-ut 11. szám alatti irodában. A vezetőség közli, hogy azok is jelentkezhettek az információkért, akik nem tagjai az egyesületnek.

INSPEKCIÓS GYOGYSZERTÁRAK: VASARNAP és HÉTFŐN:

ANGEL gyógyszerész, Piata Catedralei 16.
OMESCU gyógyszerész, Bulev. Reg. Maria 16
KESZTENBAUM gyógyszerész, Strada Mărăsesti 68.

80 éves a naftaipar

**Az olaj felfedezésétől a naftaipar feltalálásáig —
Románok az olajfelfedezők élén — A legfiatalabb
naftaiparosok: a magyarok**

A világ fegyverrel és vérrel ünnepli a naftaipar születésének 80.ik évfordulóját. A szörnyű csatazaj elnyomta a pohárköszöntőknek a hangját, melyek „olaj-öfelseje” múltjának dicsőségét zengték s így a sajtóra hárult a feladat rövid cikk keretében emléket állítani ezen a napon annak az anyagnak, mely gyűlékonyságánál fogva lángba borította a világot. Az emlékbeszéd valószínűleg kihangsúlyozta volna Drake newhaveni vasúti kalauz nevét, aki az első olajfurást eszközölte s 80 évvel ezelőtt megvetette a naftaipar alapjait. Természetesen az olaj már ezelőtt is ismeretes volt az emberiség előtt. A görögök állítólag Kr. sz. e. IV. században, a japánok ezer évvel később, a németek saját földjükön 273 éve világítottak már naftával. Utánuk közvetlenül a románokat illeti a felfedezés dicsősége s csak később jöttek az oroszok, csehek, lengyelek, majd pedig az amerikaiak. A magyarok a legfiatalabb olajfelfedezők és naftaiparosok. Amíg azonban a naftaipar a magyarok kezébe is eljutott, már tekintélyes múlttal rendelkezett. Történelme akkor kezdődött, amikor Nyugaton az emberek abbahagyták az aranyásást, mert jövedelmezőbbnek vélték, ha naftalyukfúrásokkal kísérleteznek. Megesett ugyanis, hogy Mexicóban például egy ilyen lyukból 27 ezer tonna olaj szökőkut módjára tört fel. Ebből az egy fúrásból 15 év alatt 7 és fél millió tonna olaj bugygyant elő. Romániában is akadt 1903-ban egy olyan szökőkut, amely 400 méter magásra ivelt s óránként 1000 tonna naftát dobott felszínre. Az ilyen olajforrások tulajdonosai mérhetetlenül megdagadtak.

Később feltajálták a naftavezetéseket, melynek ötleire Van Syckle nevéhez fűződik, de értékesítője Rockefeller lett. Az egyik leghatalmasabb vezetőjük ma az iraki, melyet a franciák és az angolok fektettek le s hossza 1,600 kilométer. A világtermelés ma már megközelíti az évi 300 millió tonnát. Ebből az amerikai Standard Oilra esik kb. 35 millió, az angol-holland Royal-Dutchre 32 millió, az orosz-szovjet naftaszindikátusra 30 millió tonna. Ettől függetlenül Amerika termelése az idén 170—180 millió tonnára, a szovjetunióé 30, Venezueláé 28, Iráné 10, Holland-Indiáé 8, Romániáé 7—8, Mexikóé 6, Iraké 5, Kolumbiáé 3, a többi államoké összesen 15 millió tonnára becsülhető. Mindebből az amerikaiaké az USA, Columbia, Peru, Mexikó, Bolivia termése, az angoloké egy rész az USA-ból, továbbá Venezuela, Argentína, Mexikó fele, Paraguay, Holland-India, Perzsia stb. Amerikának és Angliának ezenkívül mindenütt van olaja, ahol egyáltalában található, mert ők a finanszírozók. Rajtuk kívül csak egy olajnagyvállalat van: az orosz, Franciaország ma már csak Mossulból látja el magát és az angoloktól vásárol. Az olaszok albániai és Párma-bolognai petróleuma kevés. A németek évi fél millió tonna természetes olajat termelnek ki s ma már két és fél millió tonnát műújon állítanak elő. Ezzel szemben háborús szükségletüket 15—20 millió tonnára becsülik.

Az olaj fontossága a motorizálás előretörésével kezdődött. Amikor 35 évvel ezelőtt Lord Fisher, az angol admirális első lordja bebizonyította, hogy egy tehergőzös nyolcszori szénfőveléssel teszi meg azt az utat, amit egy motorhajó az ötfelhonról hozott olajtűzelővel fut meg, a hadiflottákat motorra építették át. Néhány évtized alatt pedig igazsággá minden motorizálódott s az olajfogyasztás hihetetlen mértékben megnövekedett.

A köztudat Magyarországon mindössze 7 éve ismer olajkutatást s azt hiszi, hogy csak két éve termel naftát. Ez az időpont összefügg az amerikai székhelyű European Gas and Electric Company magyarországi terjeszkedésével. De már jóval azelőtt, hogy az amerikaiak magyar területre léptek volna, már volt eredményes olajkutatás Magyarországon. Elsőnek 1884-ben Singer Vilmos fúrta itt naftalyukakat s ezt a tevékenységét 1905-ig folytatta. 31 lyukfúrásból 1902-ben a szelencéi volt a legsikeresebb, mert 14902 mázsa olajat hozott a felszínre s meggyőzték, hogy egy 719 méteres fúrásból 4 óra alatt fél vagon olaj tört elő! 1906-tól 1915-ig az évi átlagtermelés 25 vagon volt. Akadt ebben az időben már egy másik olajkutató is Deutsch József személyében, aki azonban elődjénél sokkal rosszabbul járt, mert 1895-től 1900-ig évi 4 vagon olajnál nem tudott többet

felszínre hozni. Ezen magyar olajpörök első fúrásai a Muraközben, az Iza völgyében, Szacsalon, illetve Szelencén történtek.

Mintegy hét éve annak, hogy az Eurogasco amerikai olajkutató-társaság nagy áldozatkészséggel fogott a magyarországi olajkutatáshoz. Izgatták őket a motorok eredményei. De viszont óvatosságra intette az Angol Persian Oil horvátországi sorsa, ahol az angolok sok pénzt pocskoltak el s teljesen hiába. Az Eurogasco mindjárt kezdetben 7 millió pengőt ölt bele a magyarországi kutatásba. 1933-tól 1937-ig csak kutatót. Dr. Strausz László és dr. Kerezy Miklós magyar geológusok Ruedemann Pál, az Eurogasco főszakértőjének vezetésével alatt öt éven át térképezték a magyar földet s a geofizikusok 9677 állomáson végeztek megfigyeléseket. 1938. július 6-án a magyar államkincstár 40 évre adott koncessziót az Eurogasco által alapított Magyar-Amerikai Olajipar Rt.-nek. A szerződés szerint a magyar államnak a földi olaj után 15 százalék részesedése van (a földgáz után 12 százalék). Ekkor kezdődött csak el az igazi munka. Hosszu évek fáradt-

ságát az utóbbi másfél esztendőben már komcsy siker jutalmazta. 1938-ban Magyarország évi olajszükséglete körülbelül 24 ezer vagon volt, amelyet addig külföldről hozott be. 1939-ben pedig Lipce (Budafapuszta) már napi 45 vagon olajat termelt. Ezenkívül még Mihályin, Görgetegen, Inkén stb. folyt az olajáró munka. Ha nem kellene számolni a motorizálás magyarországi erősítője fejlődésével, akkor már 1940-ben (az Eurogasco véleménye) Magyarország nem szorúlja olajbehozatalra. A tényleges helyzet azonban az, hogy Magyarország továbbra is kihasználja romániai kontingensét. Szakkörökben valószínűnek tartják, hogy a Duna-medencében és a Kárpátok mentén igen sok olajat lehet még találni. Megerősíti ezt a feltevést Focsaneanu tanár is, a híres román geológus és olajszakértő, aki úgy hiszi, hogy Erdélyben, ahol óriási mennyiségű földgáz van, különösképpen a Kárpátgerinc alatt, nagy olajforrások rejlőzhetnek. Ez az olajvonal a régi Lengyelország felel vezető déli felé s határt képez a magyar és román olajlelő gócek között.

A nem hallott pohárköszöntő többi adatait naponta sokszorosan ismétli a világsajtó s őszintén sajnáljuk, hogy nyolcvan év elműlével e cikk keretében a naftaipar születésére kellett emlékeztetnünk. Jobb lett volna, ha a newhaveni kalauz sohasem jön rá a föld ezen kincsének iparosítására s ma is a görögök tudatlanságánál tartanánk, akik csak világítottak az olajjal. Talán most kevesebb vér folyna, kevesebb gép omlana a halált és nagyobb lenne a világosság.

KALOTAI GABOR

SPORT KÖZLÖNY

**Felkészülten várják a csapatok a vasárnapi
nemzeti bajnoki mérkőzést**

A Gloria elleni edzőmérkőzéssel készültek a piros-feketék

Az aradi munkáscsapat pénteken fejezte be előkészületeit a CAMT elleni nagyfontosságú nemzeti bajnoki mérkőzésre és ezután a Gloria ellen játszott edzőmérkőzést. Ez kétszer 30 percig tartott és 2:2 arányban döntetlenül végződött. Mindkét csapat néhány tartalékkal állt fel és az AMTE góljait Reinhardt II., a Gloriaét pedig Farkas szerezte.

A Gloria-pálya talaja az edzőmérkőzés alatt sok gondot okozott a játékosoknak, mert egyes helyeken bokaig érő víz, másutt pedig jégkéreg borította. Mindkét csapat játékosai azonban dicséretes igyekezettel kísérelték meg a pályakoztató nehézségeket leküzdeni és élénk, változatos játékot produkáltak.

A piros-feketék vasárnap a CAMT ellen előreláthatólag a következő összetételben állnak fel:

Gerold—Slivay, Lucian—Szurgyi (Pataki), Szabó, Fried—Igna, Léb, Szaniszló, Reinhardt, Batrin

A temesvári munkásatléták vasárnap délelőtt érkeznek meg Aradra és az AMTE ellen természetesen legjobb összetételű együttesüket állítják ki. A CAMT összeállítása a következő lesz:

Eichler—Galgóczy, Chiroiu—Ilias, Hoffmann, Kohn—Bindea, Korony, Tóth, Reiter, Bücher.

A mérkőzés délután fél 4 órakor veszi kezdetét és azt Huniade Anton nagybányai játékvezető vezeti. Burdan és Oprija határbírók segédletével. Előtte 2 órai kezdettel az AMTE és ATE ifjúsági csapatai játszanak barátságos mérkőzést.

**A dák vívóverseny időrendbe i
beosztása**

Az Arad—Temesvár legjobb vívói között a Ghiba Birta iskola tornatermében vasárnap lebonyolításra kerülő verseny iránt sportkörökben nagy érdeklődés nyilvánul meg. A versenyen öt aradi csapat méri össze erejét öt temesvári csapattal és pedig négy ízben törrel, egy alkalommal pedig karddal.

Délelőtt fél 11 órai kezdettel egy gyermektör-csapatverseny kerül lebonyolításra, amelyen Miclosi, Baia, Radó és Ujhelyi közül három vesz részt Arad részéről. Utána ifjúsági tör-csapatverseny következik, amelyen az aradi színeket Donat, Schauer és Szalai képviselik.

Délután 3 órakor újabb két tör-csapatverseny nyer lebonyolítást és pedig az egyiken Apponyi, Miclosi és Olariu, a másikon Streza, Cosma és Nagy vívnak Arad részéről. Végül hármas kard, csapat-verseny zárja le a verseny-sorozatot és ezen Apponyi, Schuller, Nagy, Streza (tartalék) állnak rajthoz.

O Az AAC billiárdversenyének résztvevőit felkéri a verseny rendezőse, hogy ma, vasárnap délelőtt 11.30 órakor az AAC klubhelyiségében okvetlen megjelenni sziveskedjenek, ahol a hátralevő mérkőzéseik lebonyolítását megbeszéljék. A meg nem jelenőket a versenytől viszálpótlétnak veszik és eredményeiket megsemmisítik.

O FORMABAN A JUVENTUS. Braun Kálmán csapata, amely a múlt héten a Ripensiait gőzölte le, tartja jó formáját. Egy edzőmérkőzésen 8:2 (2:1) arányban győzte le a Monitorul Oficial együttesét. A Juventus góljait Praszler (3), Nacu (2), Sinkó, Dunareanu és Oana osztózkodták.

A Sport és Kritika

hétfőn, a szokott korai reggeli órákban rendkívül gazdag tartalommal jelenik meg. A nemzeti bajnokság valamennyi mérkőzéséről részletes beszámolót ad a sportlap, de ismerjei a Duna Kupa értekezlet részleteit, valamint az egyéb belföldi sporteseményeket. Minden eljárásító helyen kapható.

Az Aradi Atletikai Club története

(19)

Összeállította és írta:
NAGY IMRE, az AAC alelnöke

Üszás

Az uszósport fejlődése szempontjából kevés város volt olyan előnyös helyzetben a Maros révén, mint Arad és mégis a folyók mellett fekvő városok között a tekintetben Arad tett legkevesebbet. Nem tudta kihasználni ezt a természetadta rendkívül előnyös helyzetét. Hogy ennek okát miben kell keresnünk és hol találjuk meg, ennek a rövid visszajelzésnek nem is célja. Mi csak az AAC szempontjából vizsgáljuk a dolgokat és akkor azt is meg kell állapítanunk, hogy ezen a téren is az AAC tett legtöbbet. Ezzel azonban nem akarjuk azt mondani, hogy eleget. Amit az uszósport terén tett, az is csak az utóbbi évekre esik, mert sportszempontból csak ez a tevékenység jelent értékeset.

Vitathatatlanul nagy érdemei vannak az uszás sportszerű fejlesztésében Rónai Lajosnak és Bergesz Károlynak, kik lelkes, önzetlen munkásságukkal e mozgóképű kezelt sportágat céltudatosan és tervszerűen emelték fel arra a helyre, melyet Arad sporttársadalma től a közvélemény el is várt. Annál nagyobb öröm ez nekünk, hogy ez a fejlődés az AAC-nak hozta meg az elismerést és sok sikert.

Az uszósportot tulajdonképpen a Maros Evezős Egyesület, mely leginkább hivatalos volt arra, vezette be Aradba, midőn tagjai között már a 90-es években rendezett háziversenyeket. Akkoriban a Maros E. E.-en kívül az Aradi Keresztény Egyület, az Aradi Torna Egyesület és az Aradi Turista Egyesület képviselték a város sportéletét, de ezek az egyesületek távol érezték magukat az uszósporttól. Szélesebb körben, egyesületi viszonylatban az uszás, mint sport, az AAC-nak a küzdőterre való lépése után, tehát 1900. legelején vette kezdetét.

1902. augusztus 24-én a Maros E. E. az AAC-al közösen nagy uszóversenyt rendezett, melynek nagy eseménye volt Balatoni-Gräff Károly, az akkori országos uszóbajnok, ki előnevét a Balaton átúszásáért kapta és Halmay Zoltán, az olimpiai bajnok szereplése volt.

E két országos nevű nagyság megjelenése már propaganda szempontjából is nagyértékű volt, mert ezáltal a közönség és a sporttársadalom érdeklődése az uszósport felé felerősödött, de mint sportlétvány is nagyserű volt.

A verseny eredményei a következők voltak:

100 m. zárt uszóverseny:

1. Pivny Béla (AAC)

2. Parecz István (AAC)

50 m. ifjúsági gyorsuszás:

1. Kollmann Emil (AAC)

2. Zubor Imre (Maros)

1000 m. Marosbajnokság, 10 induló:

1. Balatoni-Gräff Károly (MAC), bajnok

2. Halmay Zoltán (MUE)

3. Pivny Béla (AAC)

300 m. zárt uszóverseny:

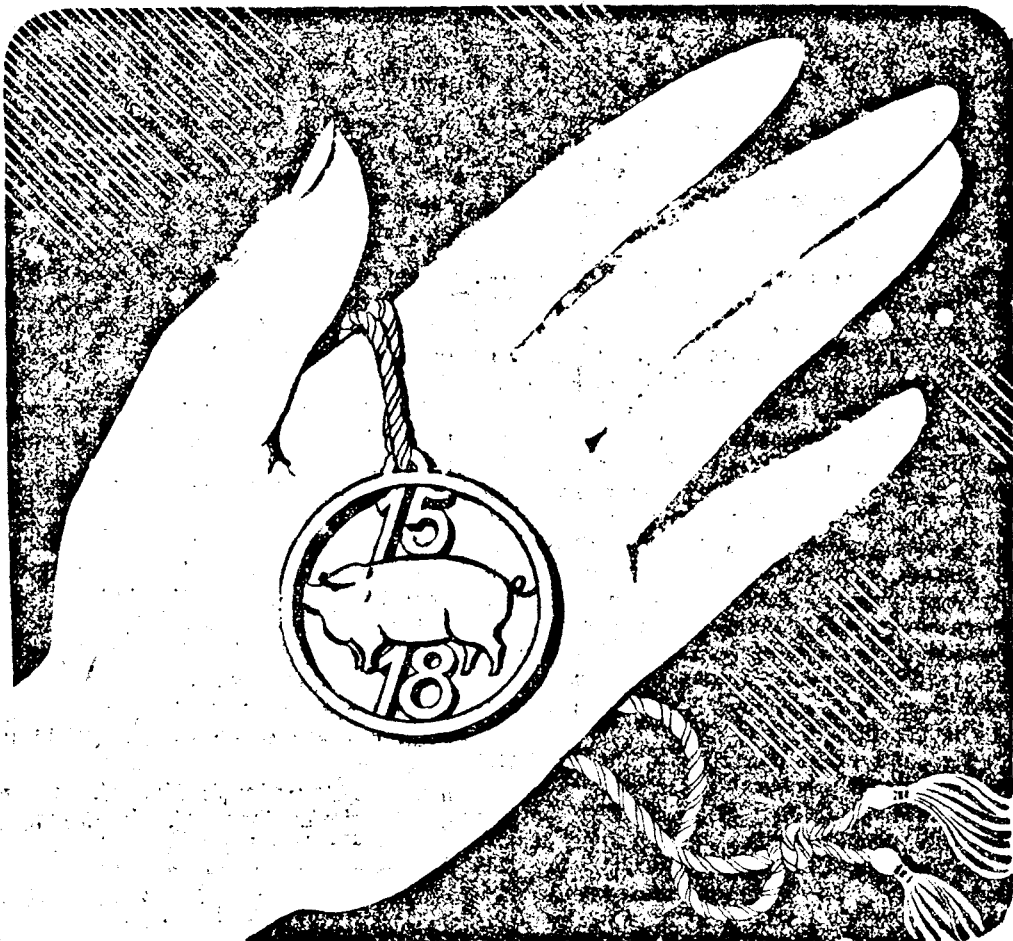
1. Pivny Aladár (AAC)

2. Parecz István (AAC)

Sajnos azonban, a közönség érdeklődése csak pár évtől tartott s mivel minden évben nem lehetett a szenzáció ingerével bíró versenyzőket szerepeltetni, az érdeklődés az uszósport iránt megcsappant. Az AAC a Maros E. E.-tel együtt még megpróbálta évenként 1-2 versenyt rendezni, azonban a részvételenség nagyon elkedvetlenítette a két egyesületet és így ez a sport több éven át kultivatlan maradt.

A közben kitört háború és a forradalmi idők meg éppen nem voltak alkalmasak az uszás gyakorlására s így csak később, 1929-ben kelt újra életre egyesületünk uszószerkesztője, mikor Kornis Árpád klubbajnokunk vette kezébe s fejlesztette nagy uszószerkesztőjünk. Sok lelkes, fiatal uszóval kezdte meg működését (Arad körülben is híres volt a uszóirol) és először a Neptun-fürdőnél, majd később a temesvári hídánál, a Maros egyik holtágában trenírozta szorgalmasan uszóink és szinte észrevétlenül, mároholnapra a legjobb uszókat mi adtuk az országnak, mielőtt legjobban tanuskodik az 1930-tól megrendezett országos uszóbajnokságon elért uszóeredmények, hol a legtöbb versenyszámban az egyesületünkkel elkerült uszók lettek győztesek. Ugyanis itt volt a nagy hiba, hogy uszószerkesztőjünk nem állította magát és emiatt uszóink kénytelenek voltak más egyesület színeiben indulni az országos uszóbajnokságon. A másik nagy hiba pedig abban van, hogy ma sincsen uszómédecénk. Ez pedig elengedhetetlen kelléke a mai uszó sportnak, mert ennek hiánya nagyrahiható uszósportunk visszaesését jelenti. Illetve a további fejlődést lehetetlenné teszi. Ez idézte elő azt is, hogy uszóink nagyrésze más városok egyesületeibe, főképpen a marosvásárhelyi MSE, valamint a fővárosi CFR-egyesületbe léptek és szereztek sok-sok dicsőséget ul színeiknek. Innen datálódik a romániai uszósport fellendülése, Kornis Árpád távozása után rövid ideig Deutsch Miksa vezette a szakosztály ügyeit, majd utána két évig Seiter László. Vezetésük alatt kisebb versenyeket, váradit és temesvárit uszókkal, rendezett a szakosztály. Működésük főképpen abban merült ki, hogy nem engedték, hogy az uszószerkesztőjünk, mely anyagi jó uszót adott az országnak, ismét megszűnjék.

1934-ben az egyesület Rónai Lajos titkárt bízza meg az uszószerkesztő vezetőjével, ki id. Bergesz Józseffel együtt, fáradságot nem kímélve, teljesen újjászervezték a már-már halódó uszósportot nemcsak

MI EZ A REJTÉLYES MÁRCIUSI AJÁNDÉK?

Nem találja az üzletekben,

... Mégis a legjobb márciusi ajándék,
amelyet bárkinek küldhet...

HOGYAN?

Ha egy borítékban 2 sorsjegyet küld az
Allami Sorsjáték két különböző húzására,
amelyek március 15-én és 18-án lesznek.

**ALLAMI
SORS
JÁTEK**

Március 15-ike után megkezdik a vállalatok pénzügyi ellenőrzését

Az Aradi Közlöny legutóbb már közölte, esetekben, amikor megállapítják, hogy valahog a kormány március 15-ig hosszabbította mely vállalat nem jelentette be adózatlanul meg az adóamnesztiairól szóló törvényben meg maradt jövedelmeit az adóamnesztia hatálya alatt állapított határidőt. A pénzügyminisztérium idején, kihágási jegyzőkönyvet vesznek fel és ezzel kapcsolatban közli az érdekeltekkel, a szokványos bírságokon kívül kirójják az adó amnesztiairól szóló törvényben megállapított pótbírságot, amely azonnal végrehajtható, mert a nemzetvédelem céljait szolgálja.

egyesületünk keretén belül, hanem városunk sportjának érdekében is.

Kitartó munkájuknak meg is volt az eredménye. Az első év nehézségeit legyőzve, ul fiatal uszókban népes gárdát szerveztek és a fiatalokkal ismét megkedveltették az uszósportot. Az 1937. évben uszószerkesztőjünk történetében fordulópontot jelentő idő: állítottattuk az uszószerkesztőjünk és mint az országos Uszószerkesztő tagja, jogot nyertünk a hivatalos versenyeken való részvételre is. Ugyanabban az évben résztvevünk a marosvásárhelyi MSE által rendezett Mihai Savu-kupa országos uszóversenyén, ahol fiatal uszóinkkal derekasan helyt állottunk. Különösen Raphael Éva uszónk ki 50 mtr. gyorsuszásban rekord idő teljesítésével győzte le az akkori országos bajnokot, sőt a 100 méteren is centiméterekkel lett második. Másik két fiatal uszónk is: Oravecz László és Zsigmond Márta, igen szépen szerepeltek versenyszámaikban. Résztvevünk az azévi országos uszóbajnokságon, itt Raphael Éva ugy az 50, mint a 100 mtr. gyorsuszásban jobb időt uszva az előző évi bajnoki eredményénél, mindkét számban második lett és nyerte az uszószerkesztő emlékérmét.

Az 1938. évi uszóbajnokságon sikerült elérni, hogy egyesületünk dicsőségére, két uszóbajnokságot nyertünk Raphael Éva által, az 50 és 100 mtr. gyorsuszásban s ezáltal egyesületünknek az uszószerkesztő első ízben nyert országos bajnokságot.

1939. július hó végén rendezett Mihai Savu-kupa-versenyen vettünk részt Marosvásárhelyen, itt Ra-

phael Éva az 50-100 méteres gyorsuszásban tölénysen nyerte versenyét kitűnő idővel. E versenyen indult még Oravecz László, továbbá Boros Magda ifjúsági uszóink, szintén szép eredménnyel.

Az 1939. évi, Bucurestiben megrendezett országos uszóbajnokságon Raphael Éva által ismét megnyertük a két versenyszámban a büszke bajnoki címet. Ugyancsak ebben az évben a temesvári kerületi bajnokságon országos rekordot uszott 100 mtr. gyorsuszásban uszónk, elért ideje 1.33.2.

1934. évtől kezdve minden évben 2-3 versenyt rendeztünk a Maroson. Így megrendeztük évenként az 5 km. folyambajnokságot, melyet hat év alatt háromszor nyertünk meg, továbbá a rövidtávú uszóversenyeket, ahol szintén uszóink kerültek ki nagyrésztben győztesként.

Látva az AAC-uszószerkesztő nagy népszerűségét s nem utolsósorban jelentőségét, a többi aradi egyesület hasonlóképpen megalakította uszószerkesztőjét, úgy hogy volt idő, hogy négy aradi egyesület színe volt képviselve egyes aradi versenyeken. Min, két követve, kérte még két másik aradi egyesület felvételét az uszószerkesztőbe.

Az AAC uszósportjának országos viszonylatban elért igen szép eredménnyel tagadhatatlanul Rónai Lajos érdeme, kinek értékes, kitartó munkássága biztosított a nemes, szép sportág naggyal fejlesztésére és a sárga-fehér színek jövőbeli nagy sikereire.

(Folytatjuk)

**Rejtvény-üzenet. „Törekvő”. Temesvár. Szíves érdeklődésére tudatjuk, hogy amint versenypályáza-
tunk megindul, természetesen Ön is résztvehet pályá-
zatunkon. Legcélyszerűbb lesz, ha megfjejtéseit leveleze-
lapon küldi be kiadói hivatalunk címére és a szerényi
arra felragasztja. Jó szórakozást kívánunk.**

SZERDA. Ebéd: Sárgaborsó_leves, hirtelensült.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Az Aradmegyei Takarékpénztár közgyűlése

Tegnap délután 5 órakor nagy számban gyűltek össze az Aradmegyei Takarékpénztár részvényesei, hogy résztvegyenek az intézet 69-ik rendes évi közgyűlésén. A közgyűlést az intézet elnökgazdátja, Jellinek József vezette, akinek megnívótja után az intézet vezérigazgatója, Tauszk Jenő olvasta fel az igazgatóságának a múlt év gazdasági eseményeire és az intézet működésére vonatkozó részletes jelentését. A közgyűlésen részt vett részvényesek a jelentést nagy érdeklődéssel hallgatták meg, majd a napirend további pontjainak tárgyalásánál egyhangulag jóváhagyták az előterjesztett zárszámadásokat, elfogadták az igazgatóság javaslatát a nyereség felosztására vonatkozólag és megadták ugy az igazgatóságnak, mint a felügyelőbizottságnak a törvényes felmentvényt. Az elfogadott nyereség-felosztási javaslat szerint az intézeti részvényesek 1939. évi 57. sz. szelvényei 1940. március 4-től kezdve, bttó 22.09 azaz netto Lei 17-el kerülnek beváltásra. A napirend következő pontja az igazgatóság és felügyelőbizottság megválasztása volt.

Dr. Schütz Henrik részvényes indítványára a közgyűlés újból megválasztotta a lelő igazgatósági tagokat, dr. Beles Eugent, Jellinek Józsefet, dr. Szulai Vilmost és Ullea Octavot, míg Steigerwald Alajos halálával megüresedett igazgatósági helyre Simay Aladár részvényest választotta meg. Az új felügyelőbizottság tagjai lettek: az eddigi felügyelőbizottsági tagok: Dr. Angel István, Hegedüs Gyula, Nasta Victor és Szabó Miklós, valamint az új tag gyanánt beválasztott dr. Tamásdán Livius ny. törvényeséki elnök.

A közgyűlést követő alakuló igazgatósági és felügyelőbizottsági ülésen az igazgatóság elnökévé újból Jellinek József, míg a felügyelőbizottság elnökévé dr. Angel István választotta meg.

Ugyancsak a közgyűlést követő igazgatósági ülésen Sebes Vilmost, az intézet főtisztviselőjét, a vezérigazgató javaslatára, cégjegyzési jogosultsággal ruházták fel.

Miniszeri rendelettel szabályozták, hogy

milyen szőlőfajták ültethetők Aradhegyalján?

Aradhegyalia szőlőtermelésének szempontjából nagyfontosságú rendelkezés jelent meg a Monitorul Oficial február 29-iki számában. A földművelésügyi miniszter 2773. számú rendeletével szabályozza, megállapítja mindazon nemes szőlőfajtákat, amelyek bor, csemege-szőlő és ipari felhasználás céljaira az országban művelhetők, valamint azon direkttermő szőlőket és azon amerikai alanyok fajtáit, amelyek oltványkészítésre használhatók. Ezek a következők:

For céljára: a) Fehér és vörös fajták: Aciac, Aligoté, Alvarna, Basicata, Berbecel, Braghina, Fehér Cabasma, Chardonnay, Cramposie Carlogana, Fehér Leányka, Király Leányka, Francuse, (Mustos), Furmint, Odobesti-i Sárga, Dealul Mare-i, Jordán, Dragasani-i Gordan, Grasa de Cotnari, Muscat Frontignan, Muscat Ottonel, Magyarádi Mustos Fehér, Fehér barát, Szürke barát, Olasz Riesling, Rainai Riesling, Bánáti Riesling, Rosloara, Sauvignon, Silvaner (zöld és vörös), Traminer, Tescun.

Fekete fajták: Beilargi, Fekete Cabasma, Fekete Kadarka, Fekete Babeasca, Corb, Cabernet Sauvignon, Fekete Leányka, Maibec, Merlot, Pinot noir, Portugais Bleu, Bakator, Seina, Vörös Slankamenka.

Asztali szőlő: Krimi Asma, Karaburnu, Chasselas d'or, Chasselas rouge, Chasselas musqué, Chasselas Napoleon, Fehér Coarna, Fekete Coarna, Dattier de Beyrouth-Afuz, Alix-Aleppo, Diamat-Semendra, Lignan, Hamburgi muskotály.

Csabai muskotály, Razaohie, Raisin de Calabre, Szőlők királynője, Royale vineyard, Tilki Kuuruk, Ipari célokra: Sultanine, Corinth.

Direkttermő szőlőoltványok készítésére: Riparia Portalis, Berlandieri x Riparia Kober 5 BB, Berlandieri x Riparia Teleki 8 B, Berlandieri x Riparia 420 A, Riparia x Rupestris 101, 14, Riparia x Rupestris 3.309, Chasselas x Berlandieri 41 B, Rupestris du Lot.

A földművelésügyi minisztérium 2774. számú rendeletével megállapította azon nemes szőlőfajtákat, amelyek ezentúl a szőlővédelmi törvény intézkedéseinek szem előtt való tartásával Aradmegyeiben ültethetők. Ezek a fajták a következők:

Nemes borok termelése céljából: Olasz Riesling, Furmint, Sauvignon, Traminer.

Nemes vörös borok termelése céljából: Portugais bleu, Pinot noir, Cabernet Sauvignon.

Tömegtermelésre alkalmas fajták: Magyarádi mustos fehér, Vörös bor céljaira: Fekete Kadarka, Bakator és vörös Slankamenka.

A fenti rendelkezés nagymértékben hozzájárul az aradhegyaljai bortermelés növeléséhez, tehát a termelésnek és főképpen az értékesítésnek előnyére szolgál. Az aradhegyaljai termelők azonban a fenti névsorból hiányolják a „Muscat Ottonel” fajtájú szőlő kihagyását és ennek felvételét kérik majd azon szőlőfajták sorába, melyek Aradhegyalján ültethetők. A 2774. számú rendeletben felsorolt fajtájú szőlőkön kívül Aradhegyalján ezentúl más fajtájú szőlő nem ültethető.

A román—olasz árucseré fejlődése

az elmúlt öt év folyamán

Bucurestiben napok óta olasz kereskedelmi bizottság tartózkodik, amely a két ország közötti árucseréforgalom fokozásának lehetőségeiről folytat megbeszéléseket. Ez alkalomból érdekes felidézni a két állam közötti áruforgalom legutolsó öt évének adatait:

1935. Az olasz behozatal összege: 839 millió 788.000 lei, míg a román kivitel 2.620.504 lei.

1936. Az olasz behozatal összege: 194 millió 660.000 lei, a román kivitel viszont 1 millió 331.990.000 lei.

1937. Az olasz behozatal összege: 878 millió 697.000 lei, míg román részről 2 millió 070.716.000 lei értékű árut szállítottak Olaszországba.

1938. Az olasz behozatal összege: 930 millió 313.000 lei, ezzel szemben a román kivitel 1.340.290.000 lei.

1939. Az olasz behozatal értéke: 2 milliárd,

1017.074.000 lei, a román kivitel pedig: 3 milliárd 246.274.000 lei.

Az olasz behozatal legfontosabb tételei: textilanyagok, festékekanyagok, gépek, gővszerek, gyümölcsök, fűszerek, rizs, vegyszeti cikkek, stb. Románia élőállatot, terményeket, magvakat, fát és ásványi tüzelőanyagokat (petroleum) szállít Olaszországnak.

Ami a petroleumot illeti, nem érdektelen, hogy a román kivitel élvonalában Olaszország áll. Az 1935. évben az olasz petroleumkivitel a német szállítások kétszeresét is meghaladta. A vezetőhelyet Németország csak 1936-ban vette át, amikor az olaszországi 430 ezer tonna petroleummal szemben a német piac 553 ezer tonna petroleumot vett fel. Ma Olaszország a román petroleum legfőbb vásárlója.

Az olasz—román gazdasági tárgyalások újabb bizonyítékai a két állam barátságának.

Módosították a behozatali vámdijszabás egyes tételeit

A Monitorul Oficial február 29-iki száma rendelet-törvényt közöl a behozatali vámdijszabás egyes tételeinek módosításáról. Ezek a módosítások a következők:

A behozatali vámdijszabás 500. szakaszához a következő megjegyzéseket fűzik: I. Ezen vámtétel alatt vámolják el a cellulóze eredetű fiocco, zellwolle, stb. nversanyagot, függetlenül attól, hogy fényes-e, vagy sem, amelyek szálának hosszúsága 4 cm.-ig bezárólag terjed. Ezt a terméket celofibra B.-nek hívják. II. Azon gyapotfonalak, amelyek legfeljebb 30 százalékos arányban celofibra B.-t tartalmaznak, gyapotfonalként vámolandók el. Azon gyapotfonalak, amelyekben a celofibra B. aránya a 30 százalékot meghaladja, a 496. vámtétel szerint vámolják el. III. Mindazon gyapotszövetek, pánlikák, stb., amelyekben a celofibra B. legfeljebb 30 százalékos arányban gyapotszövetekként kerülnek elvámolásra, míg azok, amelyek 30 százaléknál több celofibra B.-t tartalmaznak, műselyemként kerülnek elvámolásra és ezek után fizetendő a 12.50 százalékos forgalmiadó.

A behozatali vámdijszabás 135. szakaszához a következő jegyzeteket fűzik: I. Azon cellulóze, fiocco, zellwolle eredetű nyersanyagot, amelynek hossza 4 centimétertől 15 centiméterig terjed, ugyancsak a fenti szakasz alapján vámolják el. Ezt az anyagot celofibra I.-nek hívják. II. Azon gyapjufonalak, amelyek legfeljebb 50 százalékos arányban celofibra I.-et tartalmaznak, gyapjufonalként vámolandók el. Azon gyapjufonalak viszont, amelyekben a celofibra I. aránya az 50 százalékot meghaladja, a 496. szakasz alapján kerülnek elvámolásra. III. Azon szövetek, pánlikák, stb., amelyek legfeljebb 50 százalékos arányban tartalmaznak celofibra I.-et, gyapjuszövetekként kerülnek elvámolásra, viszont amelyek 50 százaléknál több celofibra I.-et tartalmaznak, műselyemként kerülnek elvámolásra és ezek esetében fizetni kell a 12.50 százalékos forgalmiadót.

A behozatali vámdijszabás eddigi 494. szakaszát hatályon kívül helyezik és a 494. szakasz a következő új szövegezést kapja:

494. szakasz. Cellulóze eredetű celofibra, (fiocco, zellwolle, stb.), függetlenül attól, hogy fényes-e, vagy sem, amelynek fonala 15 centimétertől 30 centiméterig terjed, mázsánként 280 lei behozatali vám alá esik, I. megjegyzés. Azon celofibra, amelynek hossza a 30 centimétert meghaladja, anélkül azonban, hogy folyamatos fonala lenne, a 495. szakasz alapján kerül elvámolásra. II. megjegyzés. A félig főtt celofibra után, függetlenül annak hosszától, 25 százalékkal magasabb illetéket fizetendő, mint amennyit a 494. szakasz megállapít. III. megjegyzés. A celofibra fonalak a 496. szakasz alapján vámolják el. A celofibra szövetek műselyemnek számítanak és ezek után fizetni kell a forgalmiadót.

Kedden kezdődik Aradon

az öt napos tavaszi nagyvásár

Az aradi tavaszi nagyvásár, — mint azt már megírta az Aradi Közlöny, — március 5-én kezdődik és 5 napig tart. A tavaszi vásár szombaton, március 9-én ér véget.

— Anglia alumíniumellátása. Az angol ellátási minisztérium megvásárolta a Canadian Aluminium Co. alumíniumtermelését 1941. év végéig, valamint egy angol vállalat alumíniumtermelését 1940. végéig. Ez a mennyiség 104.000 tonnát tesz ki 10 és félmillió angol font értékben.

— Beszüntette működését a Szakszervezeti Tanács, mert nem kapta meg a jogszemélyiséget. Kolozsvár. Ismeretes, hogy a különböző szakmai munkás szervezetek között összekötő kapcsolatként a szakszervezeti tanács működött. A céltörvény megjelenésével valamennyi szakmai szervezetnek céhhé kellett átalakulnia, hogy ismét jogszemélyiséget nyerhessen. Ez meg is történt. Ugyanekkor a központi jellegű szakszervezeti tanács is kérelemmel fordult az illetékes minisztériumhoz a jogszemélyiség ügyében. A minisztérium arra az álláspontra helyezkedett, hogy az elismert szakmai céheken kívül semmiféle szervezet működését nem engedélyezheti. A minisztériumnak ez az állásfoglalása a szaktanács feloszlatásával volt egyenlő. A munkafelügyelőség után a volt szaktanács kísérletet tett arra, hogy a munkásság kulturintézményeként fennmaradjon. Minthogy azonban a munkafelügyelőség után sem érkezett mindeztől kedvező határozat, az egykori szakszervezeti tanács a fennmaradás körülmények következtében működését beszüntette és személyzetét elbocsátotta.

A külföldi gazdák érdeklődése a Budapesti Mezőgazdasági Kiállítás tenyészállatai iránt

A külföldi gazdák köréből ez évben is sokan érdeklődnek a budapesti mezőgazdasági kiállítás alkalmával kiállítandó tenyészállatok iránt. mert a kiváló magyar állattenyésztés anyagából kívánják beszerezni szükségletüket. A rendezőbizottság közlése szerint Jugoszláviába, Romániába, Szlovákiába és Bulgáriába akadálytalanul bevihetők a kiállításon vásárolt tenyészállatok, csak az állategészségügyi egyezményekben előírt feltételeknek kell eleget tenni. Magyar részről nincsen akadály a egyéb országokba irányuló tenyészállatkivitelnek sem és a Magyar Nemzeti Bank, valamint a M. Kir. Külkereskedelmi Hivatal — amely intézmények a kiállítás területén kirendeltséget állítanak fel — a legnagyobb előzékenységgel fogják a felmerülő valutaris ügyeket intézni, csupán az egyes országokba szükséges behozatali engedéllyel kell a külföldi gazdáknak rendelkezniük.

A magyar kormány a külföldiek tenyészállatvásárlásának előmozdítására igen jelentős kedvezményeket s könnyítéseket engedélyezett, amelyek segítségével a szomszédos országoknak Magyarországgal fennálló árucseréforgalma keretében a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank, a Magyar Általános Hitelbank, a Magyar Leszámlatoló és Pénzváltóbank és az Angol—Magyar Bank érdeklődési körébe tartozó külföldi intézetek bekapcsolásával a külföldi gazdák minden valutaris nehézség nélkül bonvillhatják le a vásárlásokat. A külföldiek által vásárolt tenyészállatok vasúti szállítási költségét a magyar határán a rendezőbizottság viseli, a szállítással és a vásárlással kapcsolatos költségek megtérítésére pedig a kormány jelentős árvisszatérítést nyújt a külföldi vásárlóknak.

A budapesti mezőgazdasági kiállításra felutazó minden külföldi gazda idejében tegyen lépéseket a magyarországi beutazáshoz szükséges vizum megszerzése érdekében, amelyet az illetékes m. kir. követség, vagy konzulátus a kiállítási igazolvány és utlevél bemutatása ellenében minden indokolt esetben 2-50 pengő kezelési díjért szolgáltat ki.

A magyarországi érdeklődők az országos mezőgazdasági kiállítás rendezőbizottságához, (Budapest, IX. Köztelek-u. 8.) a szlovenszóiak a Pozsonyi Állatértékesítő Szövetséghez (Bratislava, Republik Platz 15.) az erdélyiek az Erdélyi Gazdasági Egyesülethez (Cluj, Str. Andrei Muresan 10.) a jugoszláviaiak Szilágyi Géza dr. m. kir. földművelésügyi megbízottához (Begrád, Vuk Karadjica 11.) és a bulgáriaiak pedig a M. Kir. Külkereskedelmi Hivatal kirendeltségéhez, (Sofia, Zar, Sisman Ulica 5.) egyéb külföldi érdeklődők a m. kir. követségekhez, illetve konzulátusokhoz forduljanak.

= Járadékkötvényekkel is jegyezhető hadfelszerelési kölcsön. Bucurestiből jelent a rádió: A pénzügyminisztérium rendeletet adott ki, amelynek értelmében az 1933-as kibocsátású bónus járadékai 1940. március 31-ig hadfelszerelési kötvényekre cserélhetők be. A jegyzések a pénzügyszolgáltatáson, vagy a minisztériumban történnek, a kérvények benyújtásával egyidejűleg. A rendelet még kifejti, hogy ugyancsak március 31-ig a járadékokkal fizethetők 1934. előtti adótartozások.

= A behozatal alakulása. Egy most közzétett kimutatás szerint Románia behozatala 1938. és 1939. évben a következőképpen alakult: 1938-ban Románia 820 ezer tonna árut importált, 18 milliárd 700 millió lei értékben, míg 1939-ben 739 ezer tonna árut, 22 milliárd 890 millió lei értékben. Ezek az adatok arra mutatnak, hogy az importáruban jelentős áremelkedés következett be, úgy hogy bár a behozatal mennyiségileg csökkent, annak értéke mégis emelkedett. Az egyensúlyt az állította helyre, hogy időközben a romániai exportcikkek ára is lényegesen emelkedett.

= Franciaország vámmentesesét. Az élőállatbevitelre. A francia hivatalos lap legutóbbi száma rendelkezést közöl, amelynek értelmében szarvasmarhák, juhok és sertések vámmenteses szerint 1940. folyamán a vámmentes bevitel a már engedélyezett beviteli kereteken belül eszközölhető, azoknak a kérvényeknek alapján, amelyeket a tejlellenőrző szindikátusok adnak be.

AZ EMGE aradi fiókjának közleményei

A gazdakörök vezetéséről

Gazdatestvéreink között talán már egy sincsen, aki rá ne eszmélt volna arra az igazságra, hogy sorsunk jobbra, vagy balra fordulása attól függ: tudunk-e a magunk és a közösség érdekének minél hatékonyabb szolgálatára összefogni, különálló kis erőinket a közös célok érdekében egyesíteni, tudunk-e kicsinyes ellentéteket, nézeteltéréseket, sértődöttségeket félretéve, egy akaratral s a lélek megbontathatlan egységével erős gazdatestületbe tömörülni.

Miután ez az igazság oly nyilvánvaló, hogy a gyermek is meg kell értsen, ezért nem nehéz a szervezkedés első lépéseit megtenni. Az EMGE tagjai egyre szaporodnak és ahhoz sem kell valami nagy rábeszélő erő, hogy a falusi gazdakörök megalakuljanak.

A gazdaszervezkedés céljai is olyan világosak, hogy jogosultságukhoz nem férhet kétség. Tanfolyamok tartása, szakkönyvtár berendezése, kirándulások, kiállításlátogatások, állattenyésztő és állathiztosító egyesületek megalakítása, munkaközösségek, azaz egységes módszerekkel egységes eladók árak kibermelése, a beszerzés, az értékesítés együttes végrehajtása gazdasárelemek együttes orvoslása, közérdekű munkák (gazdaköri épületek építése, utcsinálás, árvízvédelem és lecsapolások, közutak, stb.) végrehajtása, a falu szépítése és a gazdaélet kellemesebbé, gazdagabbá tétele és még sok egyéb teendő olyan gazdag, soha ki nem fogyó munkaalkalmat ad a gazdaköröknek, hogy inkább a lehetőségek sokasága hozhatja zavarba az embereket, mint az a kérdés, hogy a már egyszer megszervezett gazdakör ugyan mit is tudjon csinálni?

A nyugodtabb viszonyok teendőihez mánaosság még a rendkívüli állapotok különleges feladatai járulnak és ezenkívül a múlt őszi és a mostani téli időjárás is újabb gondokkal terheli a gazdák fejét. Ezeket a gondokat megkönnyíteni is a gazdakörök feladata. Így annak megszervezése, hogy a bevonultak hozzátartozói szükségüket ne szenvedjenek, hogy a hiányzó emberi és állati munkagőz a gazdatestvéri szellemhatós érvényesülése mellett pótolhassék.

A legtapasztaltabb gazdák tanácsainak meghallgatása után el kell határozni, hogy milyen irányítást adjon a gazdaköri vezetőség tagjainak az elmaradt és netán kifagyott őszi vetések pótlására. A tavaszi munkák keresztülvételének megkönnyítésére. Meg kell gondolni, hogy mikorra várható a legnagyobb munkatorlás és ennek az enyhítése végett keresni kell azokat a módokat, amelyek mellett a munkásiány enyhülése remélhető. Ilyen eredményt várhatunk például attól, ha a kapások szaporításában mértéket tartunk, ha idejében ellátjuk a községünket lókapákkal és kézi vonókapákkal (Rapid-kapák, Wolff-féle kapák), amelyekkel a munkák gyorsabban végezhetők el. Ha ajánljuk a négyzetes kukoricamivelést, a legvégső esetben, ha az elmaradt őszi szántások rendes és idejekorán való elvégzése lehetetlennek látszik, azt is meg kell gondolni, hogy kisebb területen rendes és idejében elvégzett vető, és mivel munkával nagyobb termést lehet elérni, mint nagyobb, de gyengébben megmunkált, elgyomosodott területen. Ilyenkor szóba kerülhet a szántók egy kis részének fekete ugar gyanánt való kezelése, ami azonban ne jelentsen elgyomosodni hagyott parlagot, hanem a nyár folyamán többször megszántott és ezalatt folyton javuló termőterület, amelyben jövőre kétszer annyi fog teremni, mint amennyit az idén a munkák elkésése és elnagyolása miatt teremni tudott volna.

Száz szónak is egy a vége: van a gazdaköröknek most is, máskor is elég teendőjük. Jól tudjuk azt mindnyájan, mit lehetne és mit kellene csinálni. Csak azt nem tudjuk, hogy végül a dolgokat a kezünkbe, mikor, hogyan, mit kezdünk megvalósítani a sok közül és miből fedezzük a költségeket ott, ahol nem elég a tanács, a közös akarat, hanem pénz is kell a megmozduláshoz, mert bizony ez a fránya pénz, sajnos, nem csak a háboruszkodásra nélkülözhetetlen, mint ahogy az egykori híres hadvezér, Montecuccoli, megalapította, de sok minden egyébbe is, így a gazdakörök nem egy feladatára.

Bizonyára sok szó esik mindezekről gazdaköreink vezetői és tagjai között. De aligha tévedünk, ha azt véljük, hogy ezek az eszmecsereket igen gyakran végződik azzal, hogy most nem lehet, még nem lehet, örülünk, hogy élünk, honnan vegyük a pénzt hozzá, a gazda ma azt is meggondolja, vegyen-e egy skatulya gyufát, vagy megigyerik-e egy második félliter borocskát, már pedig ha ilyen életbevágóan fontos dolgok körül is kétségek győőrnék bennünket, hát, akkor hogy várhasunk áldozatkészséget egyéb dolgokban?

A szép terveknek ilyen zátonyrafutásai azzal előzhetjük meg, ha a gazdaköri eszmecsereket kövesszük az alkalmi diskurálgatások könnyű, rendszertelen és felelőtlen elintézési módszeréből. Hanem elhelyezett rendszeresülünk azt, hogy a gazdaköri vezetőségek előre megállapított napokon mondjuk, minden hónap első és harmadik vasárnapján értekezletet tartanak, előre meghatározott tárgysorozattal. Ezeket az elműk és a tífár előterjeszti az elműt időszak eseményeit, a közéleti-vörre vonatkozó időszerű terveket, az EMGE-központnak, a megyei fióknak a gazdaköri érdeklő mozgalmait, megkereséseit, indítványait és felhívásait. Szép sorjában mindent, letárgyalnak, határozatokat;

hoznak s akinek valami különösebb indítványa van, előadja azt is.

Ezeknek az értekezleteknek határozatait azután közlik a gazdakör többi tagjaival is, hogy idővesztés nélkül megkezdődhessen a keresztülvétel. Mert az idővel jól kell gazdálkodni. Nem egy hasznos alkalom mult el már felettünk egy kis késedelem miatt. Olyan dolgok, mint például a vetőmagbeszerzés, egy kirándulás megvalósulása, egy tanfolyam, vagy gazdanap megrendezése, egy panasznak idejekorán való orvoslása néha azon fordul meg, hogy egy levélre válaszolunk-e postafordultával, vagy közöljük-e haladéktalanul gazdatársainkkal a kínálkozó alkalmakat?

Gazdaköri gyűléseket a rendőrség bucuresti-i vezérigazgatóságának 83.062. számú rendelete értelmében gazdaköreink külön engedély kikérése nélkül a helyi hatóságoknak való egyszerű bejelentés kötelezettsége mellett tarthatnak. Csak a katonai zónákban kell ezekre az összejövetelekre külön engedélyt kérni az illetékes katonai hatóságoktól a helyi csendőrség útján. Tekintettel arra, hogy a mezőgazdasági munkák zavartalan menete legelsősorandó állami érdek, ezeket a gazdaérdekű gyűléseket a katonai hatóságok valószínűleg mindenütt engedélyezni is fogják.

Óvakodni kell természetesen attól, hogy ilyen alkalmakkor a gazdasági folyó ügyek letárgyalásán kívül más természetű felszólalások is történjenek, mert ezzel csak saját magunknak ártunk, megnehezítvén gazdaszervezetünk további közérdekű működését.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

Magyarnyelvű hírek

8.30: Reichsender Böhmen (269.5 m és 21 m röv. hull.) 18.50: Pozsony. 20: Toulouse (328.6 m.) 19.50: Radio-Románia 20: Reichsender Böhmen (269.5 m és 31 m. röv. hull.) 21.18: Róma II. (244.3 m.) és Rómá RH (21.15). 22.15: London National (261 m) és rövidhullám GSA (48.50 m.) GRX (30.96 m.) 22.15: Reichsender Böhmen 23.45: Pozsony 23.45: Belgrád (437.2 m és 49.2 m röv. hull.) 23.50: Besztercebánya 23.45: Toulouse (328.6 m.) és Strasbourg (349.3 méter)

VASARNAP, MÁRCIUS 3.

Bucuresti, Radio-Romania. 9.55: Istentisztelet. 11.15: A szimfonikus katonazenekar műsora. 13: Időjelzés, vizállásjelentés. 13.02: Victor Predescu zenekara, Ion Luican énekszámaival. 13.20: Időjelzés, művészeti, kulturális és sportközlemények. 13.30: A zene folytatása. 14: Hírek. 14.20: A zene folytatása. 14.30: Az Alhambra együttese. 14.50: Különléle közlemények. 15: Gazdasági hírek és tanácsok. 15.15: A falu órája. 16.15: A katonai előkészítés órája. 17.15: A Munka és Jókép szervezet órája. 18.15: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.17: A Lucceafaru-zenekar, Ghica Petrescu énekével. 19: A hétről. 19.15: A zene folytatása. 19.55: Sport eredmények. 20: Gheorghe Fotino előadása a Golesti házról. 20.20: Renata Egizzia Bonoldi lemezei. 20.45: Hírek. 21: Massini: Jeanette esküvője. Egyfelvonásos opera. 22.10: Hírek. Sporteredmények. 22.30: Könnyű zene lemezek. 23.10: Nagy francia karmesterek lemezei.

Budapest I. 9.45: Hírek. 11: Egyházi ének és szentbeszéd. 12.15: Evangélikus istentisztelet. 13.20: Időjelzés, időjárás és vizállásjelentés. 13.30: Budapesti Hangverseny Zenekar. 14.45: Hírek. 15: Hanglemezek. 16.45: A Melle Béla zenekar. 17.30: Közművelődési előadás. 18: Hírek. 18.15: Rövid népi elbeszélések. Tréfák. Bánó István előadása. 19.15: Orbán Sándor magyar nótákat énekel, kíséri Gáspár Lajos cigányzenekara. 20.15: Hírek. 20.25: A Chappy tánczenekar műsora. 21: Sporteredmények. 21.05: Mosoly a harcmezőn. Mező Ferenc dr. előadása. 21.30: Közvetítés a Royal Színházról. Bombázlet. Operett 3 felvonásban. 22.25: Hírek, időjárásjelentés, sporteredmények. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.25: Hanglemezek.

Budapest II. 12: Lovászi Ferenc cigányzenekara. 13.05: Ifjúsági előadás. 16.05: Jazzszámok hanglemezeiről. 20.25: Emberek és kövek a VII. kerületben. Jeszenszky Sándor dr. előadása. 21: Hírek. 21.25: Hanglemezek. 22.50: Időjárásjelentés.

HÉTFŐ, MÁRCIUS 4.

Bucuresti, Radio-Romania. 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és orvosi tanácsok. 12.10: Román zene lemezek. 13.20: Időjelzés, művészeti, kulturális és sportközlemények. 13.30: Rádiózenekar. 14: Hírek. 14.20: A zene folytatása. 15: Különléle közlemények.

Radio-Romania. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Román krónika. 19.17: Ana Maria Da-

videscu énekel, Ion Jelescu hegedül. 20: Hírek magvarul.

Bucuresti, Radio-Romania. 20.10: Dr. C. Doljan előadása a sziv egészségügyéről és a fagyorról. 20.25: Aida Helta énekel. 20.45: Hírek. 21: Cesar Franck lemezek. 22.10: Hírek. 22.30: Pupa Ponovici zongorázik. 23: Caruso, Tetrizini, Tibbett, Gentile- és Sallapin-lemezek. 23.45: Hírek külföldre franciául, németül, angolul és olaszul.

Budapest I. 7.45: Ébresztő, torna, hírek, közle-

mények hanglemezek, éterend. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasás. 13.10: Hanglemezek. 13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás és vízállásjelentés. 14.30: Katonazenekar. 15.30: Hírek. 17.15: Diákféltő. Péczely József. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.15: Timkó Margit magyar nótákat zongorázik. 19.10: A rádió szalonzenekara. 20.15: Hírek. 20.25: Egressy Béni és Szerdahelyi József dalai. Patak József előadása. 21.30: Brauchitsch. Garmelin, Oort, Csizsár Béla előadása. 22: Sch-

mann: Zongoraötös. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23.10: Géczy Barnabás gramofonlemezei. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.25: Csorba Gyula és cigányzenekara muzsikál. Szánthó Gyula énekel.

Budapest II. 19.45: Német nyelvoktatás. 20.30: 1. A bátyám. 2. Esményi Böske. Kosztolányi Dezső elbeszélése. 21: Hírek. 21.25: Hir Sári Liszt-műveket zongorázik. 21.55: Angyalos labda. Felolvasás. 22.20: Mursi Elek cigányzenekara muzsikál. 23.10: Időjárásjelentés.

APRÓHIRDETÉSEK

A 68094. számú, 1938. július 13-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapították meg: Alkalmazást keresők, elvesztett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fűrdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 leu. A fenti rendelet értelmében az apróhirdetéseket a hirdetőre fizetendő

ELLÁTÁS

Nyugdíjas keres teljes ellátást jómódu urasszonytól. Cím: „Házörzö” jellegű a kiadóba. 1082

Teljes ellátást keres butorral rendelkező idősebb nő a város központjában. Címeket a kiadóba kér. 974

ALKALMAZÁST KERES

Molnárseged, nagy gyakorlatú, állást keres, várn, vagy kereskedelmi malmomba. Kovács János, Vinga 732. Jud. Timis. 1059

Minden munkában fárasztó házvezető, női állást keres magános, idősebb urától. Címeket Rudolf Moser hirdetőirodába kér.

ALKALMAZÁST NYER

Mindenes főzönőt azonnalra, vagy 15-re felvesszünk. Cím a kiadóban. 1077

Elárulandó élelmiszerüzlet részére, jártassággal és kasszával felvétel. Jelentkezni: Str. Crisan u. Lăptărie. 1064

Mindenes főzönőt keres magános ur március 15-re, német vagy román tudással. Victor Nasta, Bul. Reg. Maria 24., et. I. 1052

Főző-mindenest keres kéttagú családnak április 1-re. Jelentkezni délután 5 és 6 között. Cím a kiadóban. 1042

Arad melletti községben egyszemélyes háztartásom önálló vezetésére, valamint az összes házimunkák elvégzésére keresek egy középkorú, szerény igényű, főzőtudó nőt. Jelentkezni: Str. Vichen, tie Babea 18. 1058

Soc. Albina Câmpul Albina No. 1. üzletvezetőt keres. Ajánlatokat írásban, vagy személyesen is lehet beadni Aradon a Hanga Szövetkezetnél, vagy a fenti címen. 1007

Ügyes, rendes, megbízható szobalányt felvesszünk. Cím a kiadóban.

Gyakorlott, ügyes futókat biciklivel felvesszünk. Cím a kiadóban.

LAKÁS

Háromszobás, hallos, összkomfortos lakás, magasföldszinten, május 1-re kiadó. Str. Popa Ioan Rusu 8. 1075

Háromszobás, összkomfortos lakás májusra kiadó. Str. Vladimirescu 5. 1079

Kétszobás, parkettás, cserépkályhás, fűrdőszobás lakás május 1-re kiadó. Str. Crăian 3. 1081

Magánház a Piata Avram Iancu mellett négyszoba, fűrdő, cseléd, és előszoba, kert, májusra kiadó. Cím a kiadóban. 1079

Kiadó magánház: 4 szoba, fűrdőszoba, összkomfortos, parkirozott udvar. Str. Porumbaru 13. Kulcsok a 9. számnál. 1069

Háromszobás, másodemeleti, modern lakás május elsejére kiadó. Str. Cloșca 7. 1070

Új épületben négyszobás, modern, összkomfortos lakás kiadó. Bul. Carol 50. 1087

Butorozott szoba, lépcsőházi bejárattal kiadó. Str. Horia 7., I. em. 1066

A főtér háromszobás lakás, teljes komforttal kiadó. Bul. Reg. Ferdinand 31. 1063

Villában kétszobás lakás, fűrdő, és előszobával, azonnal kiadó. Str. Cuza Vodă 39. 1061

Magánház a Str. Sincal 13. sz. alatt, ötszoba, komfort, kiadó. Bul. Carol 68., Kerner. 1039

Új házban, 1, 2, 3 szobás, teljes komfort lakások május 1-re kiadók. Bul. Carol 68. 1040

Keresek május 1-re az Avram Iancu tér vagy a városháza környékén négyszobás, földszintes, vagy I. emeleti lakást. Cím a kiadóban. 1057

Kétszoba, előszobás lakás, kertes udvarban április 1-re kiadó. Str. Gr. Alexandrescu 40. 1054

Háromszobás lakás, mellékhelyiségekkel kiadó, azonnal is. Str. Cosbuc 1-3. 1051

Butorozott, különbejáratu, tiszta szoba, közvetlen fűrdőszobával kiadó. Str. Ioan Calvin 3. 1048

Elegánsan butorozott, uccai, lépcsőházi, különbejáratu szoba kiadó Piata Catedralei 1. 1047

Kétszobás, modern, fűrdőszobás lakás május 1-re kiadó. Piata Avram Iancu 16. 1089

Új magánház: 3 szoba, hall, stb., összkomfort, május 1-re kiadó. Érdeklődni: Str. Ep. Clorogariu 14., 11-11-g. 1038

3 és 4 szobás, összkomfortos lakások kiadók május 1-re, vagy azonnalra. Bul. Carol 37. 1036

Bul. Carol 44. szám alatt azonnal vagy későbbi időre kiadó emeleti lakás. 1027

Modern, 3 és 4 szobás lakások azonnalra és májusra kiadók. Bul. Carol No. 70. 975

Klubnak, irodának
vagy műhelynek is alkalmas tiszta, földszintes, kertes lakás azonnalra, esetleg május 1-ére kiadó. Cím: Bul. Vladimirescu Dragalina 28. sz. 1044

Új házban háromszobás lakás, összkomforttal kiadó. Str. Cosbuc 51. 1026

Központban, folyosóról különbejáratu, butorozott szoba fűrdőszobahasználattal kiadó. Str. Alexandri 5. I. 1022

Belvárosi 3 szobás,
fűrdőszobás lakás májusra nagyon olcsón kiadó. Cím a kiadóban. 1097

VÉTEL-ELADÁS

Üzlethelyiség, irodának alkalmas, kiadó. Str. Alexandri 5. 1073

60 év óta fennálló vaskereskedés eladó, esetleg berendezéssel együtt üzlethelyiség is. Cím a kiadóban. 1068

Eladó egy cipészgép, jó állapotban. Str. Oituz 37. 1045

Tölgyfaebédő és piedermeier hákoszoba olcsón eladó. Str. Triu, Dobra 11. 1072

Eladó: fél hálószoba, féregmentes, világos, furnirozott, régi Singer-varrógép, jó állapotban Str. Cosbuc 20. Megtekinthető délután 3-ig. 1080

Egylovas, könnyű stráfkocsi keresek megvételre. Cím a kiadóban. 1043

Veszek román és magyar regényeket. Színházi életet. Bleier könyvköröske, és, Str. Matei Corvin 1. 1065

14 kvadrátos, valódi perzsaszőnyeg, szalagarnitúra, eredeti Neogrady. Berkes festmények eladók. Cím a kiadóban. 1076

Zsldótárgya könyveket, modern regényeket és Jókai-sorozatokat megvételre keresek. Címeket a kiadóba kérek. 1011

Jutányosan eladó nagy álló lámpa, már vány szobortalapat, cselló, virág állvány, kotta állvány, márványlap, stb. Cím a kiadóban. 738

INGATLAN

Eladó: befejezetlen, háromszobás magánház, szuterénnel. Cím a kiadóban. 1071

Bérlőház, 1x3, 2x2, 2x1 szobás és ház, mesterei lakással eladó. Cím a kiadóban. 1025

Földes-palota mellett

uri magánház, négyszobás, parkettás, fűrdőszobás lakással, nagy, fűthető hálójával, alapincézéssel, esslingeni redőnyökkel, parkirozott udvarral. 875 ezer. Egyedüli megbízás. — Belváros központján masszív, emeletes ház, 8 darab 2, 3 4 szobás, összkomfortos lakással, nagy kerttel, 2 millió 100 ezer. — Centrumban új, kétemeletes ház, 16 darab 2, 3 szobás, összkomfortos lakásokkal, 4 millió 500 ezer. — Központ mellett teljesen jókarban lévő sarokbérház, 50 méter uccai fronttal, 8 lakással, részben fűrdőszobával, 1 millió ötvenezer. — A színház közelében teljesen jókarban lévő kétemeletes ház, több 2, 3 4 szobás, parkettás, fűrdőszobás lakással, üzlethelyiségekkel, nagy bérjövdelemmel, 2 millió 450 ezer. — Bul. Reg. Ferdinand mellett új, emeletes ház, három szobás, összkomfortos lakásokkal, 1 millió. — Bul. Carolon új villa, 5 lakással, 850 ezer. — Masszív, egyemeletes bérház, 36 lakással, még fokozható, 300 ezer jövedelemmel, 3 millió. — P. Avram Iancu közelében sarokház, több üzlethelyiséggel, részben fűrdőszobás lakásokkal, 625 ezer. — Színház közelében emeletes ház, üzlethelyiségekkel, fűrdőszobás lakásokkal, parteleppe, 500 ezer. — Színház közelében masszív ház, üzlethelyiséggel, fűrdőszobás lakással, 850 ezer. — Centrumban új, emeletes ház, több 1, 2 3 szobás, összkomfortos lakással, 1 millió 250 ezer.

Eladó földbirtokok: A Bánáthban 430 kat hold, melyből 150 kat. hold prima szántó, a többi kaszáló és tarolható erdő, sok gazdasági épületekkel, élő és holtfűszerezéssel együtt 7 ezer kat. holdja.

Arad közelében, a vasuti állomás mellett, 42 kat. hold uribirtok, lakóházzal, téglából épült, sok gazdasági épületekkel, 1 millió.

Bánáthban, legjobb búzatermő vidéken 100 kat. hold föld, hétszobás kastéllyal, gazdasági épületekkel, 24 ezer kat. holdanként eladók. — Bankköcső, növekvő közvetítők.

Haász ingatlaniroda

Arad, Eminescu-ucca 20-22.
Telefon: 22-24.

Háztelek a központban, 12 és fél mtr. uccai front, 220 négyszögöles, kőzművekkel, eladó. Cím a kiadóban. 1067

150 holdas birtokomat (Lugostól 13 km.) bérbeadnám Dr. Moullédet, Str. Mo. cioni 3. 1030

Kiadó a gyermekkorház mögött, Str. Abatorului 2. alatt sarokház. All egy üzlethelyiségből — hentesüzletnek, vendéglőnek alkalmas — és 2x1 szoba, konyhás lakásból. Érdeklődni Tóthnál, Str. Stroescu 21. 1046

Egy uccai, butorozott szoba azonnal kiadó. Ugyanott egy száraz pince, boros, vagy raktárnak. Str. Eminescu 44.

HATSONK
INGATLANFORGALMI IRODA

Arad, Biv. Carol 46. (Lakás ügynöki)

TELEFON: 26-95

Előnyös ajánlatok:

3.900 ezer: központban emeletes, modern bérház, 20 összkomfortos lakás, jó hozam. — 3 millió: színházhoz közel emeletes bérház, 12 nagyrészt parkettás, fűrdőszobás lakás, 10 százalékos hozam. — 1.800 ezer: ugyanott, a fő tér mellett kétemeletes, modern bérház, 10 százalékos hozam. — 1.350 ezer: belvárosi, emeletes, 4x3, 3x2 sz., nagyrészt fűrdősz. lakások, jó jöv. — 1.300 ezer: a minorita-palotánál üzletes. — bérleményes. — 1.200 ezer: Urania-mezőn, üzletes, 4x2, 1x1 sz. kompl. lakás, fűrdősz., jó jöv. — 1.100 ezer: ugyanott emeletes sarokház. 4, 3, 2 és 1 szobás, fűrdőszobás, parkettás lakások. — 1 millió: emeletes, új villa, 2x3, 1x1 szobás, parkettás, fűrdősz. lakások, külön ház, lakás, nagy kert. — 950 ezer: Fehér Kereszthez közel emeletes, 5 lakásos, nagy kert. — 870 ezer: belvárosi új, 2x3, 2x2 sz., parkettás, fűrdősz. lakások, jó hozam, kedv. fiz. felt. — 800 ezer: bérház, 2x3 sz., fűrdősz. lakás, 3 bérlemény, nagy kert, 10 százalékos jöv. — 760 ezer: az új társadalombiztosítónál 3 lakásos. — 630 ezer: a katedrálisnál teleházban új 2x3, 1x2 sz. fűrdősz. lakások, nagy kert. — 600 ezer: Stroescu-uccánál 2x2, 6x1 sz. kompl. lakás, pince, összközművek, jó jöv. — 590 ezer: körút mellett 5 bérleményes, 10 százalékos jöv., telekértéknél. — 580 ezer: főterhez közel, alacsony, zott, hatszobás, parkettás. — 550 ezer: rendőrségnél új, 3, 2 és 1 sz., kompl. lakás, parkett. fűrdősz. — 540 ezer: ugyanott, főúton, 5 lakás, nagy front. — 530 ezer: központban új átjáróház, 2 és 1 szobás, fűrdőszobás lakások. — 500 ezer: sarokbérház, 3 kompl. lakás. — 480 ezer: ref. templomnál, 10 százalékos hozammal. — 420 ezer: félemeletes, 3x2, 6x1 sz., teli lakás, közművek, pince, 10 százalékos jöv. — 400 ezer: a ligetnél új, 3 lakásos. — 380 ezer: a Szerb-palotánál, 2x2 sz., fűrdősz., pince. — 340 ezer: viztoronynál háromszobás, fűrdőszobás, családi ház. — 320 ezer: kórháznál új, 2 lakásos. — 300 ezer: marsparit új kétszobás. — 250 ezer: Iancu-téjján 8 lakás, nagy kert, összközművek, 36 ezer jöv. — 225 ezer: 6 lakásos, 16 százalékos hozam. — 180 ezer: Astra-gyárnál, főúton, 2 és 1 szobás lakások, pince, kert. — 150 ezer: pernyáival, 5 lakásos, nagy gyümölcsösökkel, beköthető vízzel. — Kölcson betáblázásra.

KÜLÖNFELEK

Pécskán teljes gyógyszerári berendezés árúraktárral eladó. Cím: Isky, Acás (jud. Salaj).

Nagy Istálló kiadó. Str. Cogălniceanu 52. 1060

Zongorát, oltári, kőzet és beltéri szőnyegeket, antik és modern ezüsttárgyakat, antik poharakat, antik butort vesznék magas árra. Zalogcédlő, hátt olcsón hosszabbítjuk Zalogcédlő, jár megvesszünk. Vesznék ezüsttárgyakat és teljes lakásberendezéseket. Tempo, Fischer Előz-palota.

Legújabb jelentéseink:

Olasz tiltakozó jegyzék készül Londonba a németországi olasz szénszállítmányok tilalmi blokádja miatt

Amerikai szén-rendelésekkel fedezi szénszükségletét Itália a további bonyodalmak esetén

Róma. (Rador.) Hivatalosan jelentik, hogy az Anglia által az olasz tengerhajózás ellen alkalmazott intézkedések következtében különös tekintettel a szénnel kapcsolatosan tett intézkedésekre, az olasz külügyminisztériumban tiltakozó jegyzéket dolgoznak, amelyet az olasz kormány vasárnap küld el az angol kormányhoz.

Német repülőtémadás Anglia keleti partjai mentén

London. (Rador.) A légügyi minisztérium jelentése szerint ma két német repülőgép szállt el az északnyugati partok közelében. — Ugyancsak ma reggel 6 órakor erőteljes ágyúzás hallatszott a berwicki körzetben. Az egész partvidéket bevilágította az ágyú tüze. A lakosság felriadt és a házak elé tödült, mert mindenki azt hitte, hogy tengeri ütközet szemtanúja lesz. Az ágyúzás egy óra hosszat tartott. Azt hiszik, hogy a német repülőgépek brit hajókat támadtak meg. Az angol vadászpilóták azonnal felszálltak és csak néhány óra múlva tértek vissza kiindulási helyükre.

A harmadik finn védelmi vonal

Helsinki. (Rador.) A közönség még egyelőre nem ismeri a harmadik finn védelmi vonal állásainak helyét. A Havas-ügnökség szerint ezek az állások Viipuri romjaitól kezdődve a Vuoksi tóig haladnak, tavakkal és mocsarakkal telt terepen húzódva keresztül. Hozzáfüzi ehhez a Havas-ügnökség, hogy a finnek itt nagyszabású megfigyelő állásokat rendezhettek be, amit viszont az oroszok teljesen nélkülöznek. Ennek a védelmi vonalnak megszervezésén már hosszabb ideje dolgoznak. A finn visszavonulás oka a szovjet tüzéség megsemmisítő fölénye.

A „Popolo di Roma” cikke

Róma. (Rador.) A Popolo di Roma a Nagybritánia által Olaszország számára történő szénszállítmányok ellen elhatározott ostromzár-intézkedésekkel foglalkozva hangsúlyozza azt a hibát, amelyet az angol sajtó követ el, amikor kapcsolatot vél felfedezni az olasz-angol kereskedelmi egyezmény és a német szénszállítmányok ellen elrendelt ostromzár intézkedései között.

— „Csupán véletlen találkozás — írja a lap, — az amit az angol sajtó kidomborít, mert ha másként lenne, ebben a körülményben rendkívül kevés diplomátikus erőszakos kényszer alkalmazást kellene felfedezni.”

Egyébként Olaszország már behozonyította, hogy tud visszavágni. Az összes londoni lapok megemlítik, hogy Itália az Egyesült-Államokai tárgyalásokat folytat szénvásárlásokról és hangoztatják, — anélkül hogy bizonyítani tudnák, — hogy Olaszország nem csinál jó üzletet ha ilyenirányú megállapodást köt.

Viipuri elfoglalásának következményei

Moszkva. (Rador.) A szombat reggeli hivatalos orosz jelentés közölte, hogy a szovjet csapatok bevonultak Viipuriba.

A szombaton reggel 6 órakor kiadott finn jelentés azt mondja, hogy a közvetlen összeköttetés Viipurival megszakadt és a fővárosnak nem állnak rendelkezésére az onnan érkező hírek. Katonai és politikai körök feltevése szerint a jelentés kiadása percében az oroszok már bevonultak a sokat szenvedett városba.

Páris. A Havas-ügnökség jelenti a finn-orosz harcokról: A finn csapatok elhagyták a második védelmi vonalaikat és Viipuritól délre húzódtak el. A finnek elhagyva az

eddig aránylag homokos és lapos területet a harmadik védelmi vonalban helyezkedtek el, amelynek helyzetéről eddig nem közöltek semmit. Az új terepnek előnyei azonban kézzentekezők, minthogy ezen a területen sokkal több föld van és a sziklás és erdős terep kitűnő buvóhelyekül szolgálhatnak. Ezenkívül az arcvonala az eddigi 50 kilométer helyett 30 kilométer lesz. Most várható, hogy a harcokban újabb szünet következik be, amíg az oroszok is elfoglalják újabb állásaikat. (Rador.)

Szovjet-légítámadások finn városok ellen

Helsinki. (Rador.) Szombaton reggel Helsinki légiriadó volt. A szovjet repülőgépek pénteki támadásai különösen Finnország déli részében okoztak károkat. Fridrichshamban a bombák 10 polgári lakos halálát okozták, négyen pedig megsebesültek. Savonlinában nyolcan megsebesültek, Urjalában ketten meghaltak. A szovjetgépek még bombázták Kuvalát, Rihimäkit, Koekitakot, Rajamäkit és Karist, de az itt okozott károk kevésbé jelentősek. Az északsvédországi Pajala községben a szovjet repülőgépek által okozott károkat 85 ezer svéd koronára értékelik.

Négy korosztályt hívtak fegyverbe Olaszországban

Visszafordultak az olasz szénszállító hajók az amszterdami kikötőbe

Rómából jelentik: Az olasz hadügyminisztériumban elhatározták, hogy az 1911., 1912., 1913. és 1914-ben született katonaköteleseket, akiket előbb reformáltak, majd később katonai szolgálatra alkalmatlannak minősítettek és akik határidő nélkül szabadságra állományban voltak, fegyverbe szöktetik.

Visszarendelték hollandiai kikötőikbe a német szénszállító olasz hajókat

Az Olaszországba irányuló német szénkivitel szombaton Rotterdamon keresztül megkezdődött. Négy olasz hajó, nevezetesen a Liaa, Orató, Felce és Numidia szombaton reggel szénszállítmányokkal már elhagyták a rotterdami kikötőt, amikor Rómából érkezett rendelkezés következtében visszatértek Rotterdamba. A négy hajó mintegy 200 ezer tonna szénszállítmányt jelez rendelkezik.

A római külügyminisztérium közlése szerint az olasz kormány az angol blokád és mindenekelőtt a szénszállítmányokkal felmerülő nehézségek miatt tiltakozást jelent be Londonban. Olasz politikai körökben ezt nem tekintik a helyzet lélekdöntőének, csupán azt hiszik, hogy Olaszország külpolitikájához híven, körvonalazni akarja elfogását a semlegeség és a blokád kérdésében.

Titkok Sir Charles Cayzer angol képviselő halála körül

Berlin. (Rador.) A szombati német lapok Sir Charles Cayzer angol képviselő meggyilkolásával foglalkoznak. A német lapok az idevonatkozó cikkeket első oldalon és vastag címek alatt hozzák. A Völkischer Beobachter hangsúlyozza, hogy az angol lapok, amelyek az ilyen dolgokat szenzációkka nagyítják fel, csaknem teljesen hallgattak az eseményről.

A rendőrség vizsgálata megállapította, hogy fegyvergolyóval ölték meg Cayzert, amely golyó közepes távolságról hatolt be a képviselő homlokán. Szolgája, Wexham a lövés zajára gazdája szobájába szaladt, de egy golyó őt is megölte. A

német lap ezután a Daily Express cikkére hivatkozik, amely arra enged következtetni, hogy Cayzer meggyilkolása politikai felfogásával áll összefüggésben és lehetségesnek tartják, hogy az „Intelligence Service” is szerepet játszott az ügyben.

Revolveres merénylet

a volt kubai külügyminiszter ellen

Havana. (Rador.) Oreste Ferrara volt kubai külügyminiszter ellen tegnap revolveres merényletet követtek el. Miközben autón a parlament épülete felé közeledett, egy ismeretlen egyén felugrott az autó hátsó ajtajára és több revolverlővést adott le. Ferrara a vállán súlyosan megsebesült és sofőrjét a merénylet agyonlőtte.

Eltűnt India fölött egy angol utasszállító repülőgép

London. (Rador.) Az angol légiflotta gépei, valamint egy vízirepülőgép szombaton reggel India különböző pontjai felé az Imperial Airway tulajdonát képező „Hannibal” nevű repülőgép felkutatására indultak. A repülőgépet ugyanis péntek este 10 óra 10 perckor Shariabba. A Hannibal, amelynek fedélzetén négytagú személyzet és négy utas tartózkodott, pénteken reggel indult el a beludzsisztáni Jiwaniból Shariat felé, ahová este 10 óra 10 perckor kellett volna érkeznie. Délután negyed 11 órakor kapták az utolsó hírt a repülőgépről, amely ekkor megkísérelte, hogy kapcsolást létesítsen Shariat-al és azóta mit sem tudnak a gépről.

Legújabb sport!

Döntetlenül végzett a Rapid az UDR ellen

Rapid-UDR 1:1 (1:1)

Bucuresti. Nagy érdeklődés kísérte a két csapat mérkőzését, amely a Rapid Giulesti pályáján folyt le és a küzdelem a korai idény illenére is, végig élvezetes és izgalmas volt. A Rapid az első percben Barátj révén — kapushibából — megszerezte a vezetést, amelyet a 39. p. szép összjáték után König góllal egyenlített az UDR. A Rapidban Răsinaru, Moldoveanu és a Sipos—Bogdan jobbszárny, az UDR-ben Feilinger kapus, Csipai és Zsizsik játszottak kitűnően.

Megérkeztek Temesvárra a Duna Kupa-konferencia külföldi vendégei

Temesvárról jelentik: A „Duna Kupa”-konferencián amelyen Románia, Magyarország és Jugoszlávia delegátusai vesznek részt, vasárnap került sorra Temesváron, Iuga Liviu, a román labdarugószövetség korifeusa vesz részt az FRFA részéről. Magyarországot Gidófalvy Pál dr., az MLSZ kormánybiztosa, Jugoszláviát pedig Kika Popovics, a jugoszláv labdarugószövetség főtitkára, az ismert nemzetközi játékvezető képviseli. A külföldi vendégek szombaton meg is érkeztek és a nagyjentőségű tárgyalásokra vasárnap kerül sor.

Cambridge legyőzte Oxfordot

London. A szokásos angliai egyetemközi evezős verseny szombaton került lebonyolításra, amelynek során a cambridgei egyetem evezősei három hajóhosszal legyőzték az oxfordiakat.